

Dones i homes a la URV. Informe 2019

Consell de Govern, 23 d'octubre de 2019



1. Introducció

Sistema d'indicadors: les dones al sistema universitari català

- ▶ Des dels anys 60 hi ha consens a les societats desenvolupades sobre la necessitat de disposar d'estadístiques i indicadors fiables i comparables per garantir el seguiment de l'activitat de les universitats.
- ▶ Els indicadors sobre la situació de les dones són necessaris per facilitar i millorar la rendició de comptes de les universitats en relació al principi d'igualtat entre homes i dones.
- ▶ Els indicadors que es presenten estan alineats amb les polítiques i iniciatives europees, específicament en el marc de l'ERA que identifica la igualtat de gènere com una de les cinc prioritats.

La situació de les dones a la Unió Europea. *She Figures 2015*

- ▶ Les dades de l'Informe *She Figures 2015* de la UE, i també les dades de les universitats catalanes, constaten que la **proporció de dones en les posicions acadèmiques més elevades** segueix sent **molt baixa**.
- ▶ D'altra banda, hi ha **signes de progrés cap a la igualtat de gènere** entre els graduats de nivell superior. En aquest sentit, les dones representen el 47% dels graduats europeus (2012). De mitjana, el nombre de **dones graduades creix en 4,4 punts percentuals cada any** (2003-2012), mentre que el d'homes graduats ha crescut en 2,3 punts.
- ▶ Tot i això, segueixen existint **grans diferències pel que fa als estudis** entre dones i homes. Al 2012, les dones van representar només el 28% dels doctorats en enginyeria i arquitectura, i només el 21% dels que es graduen a informàtica.

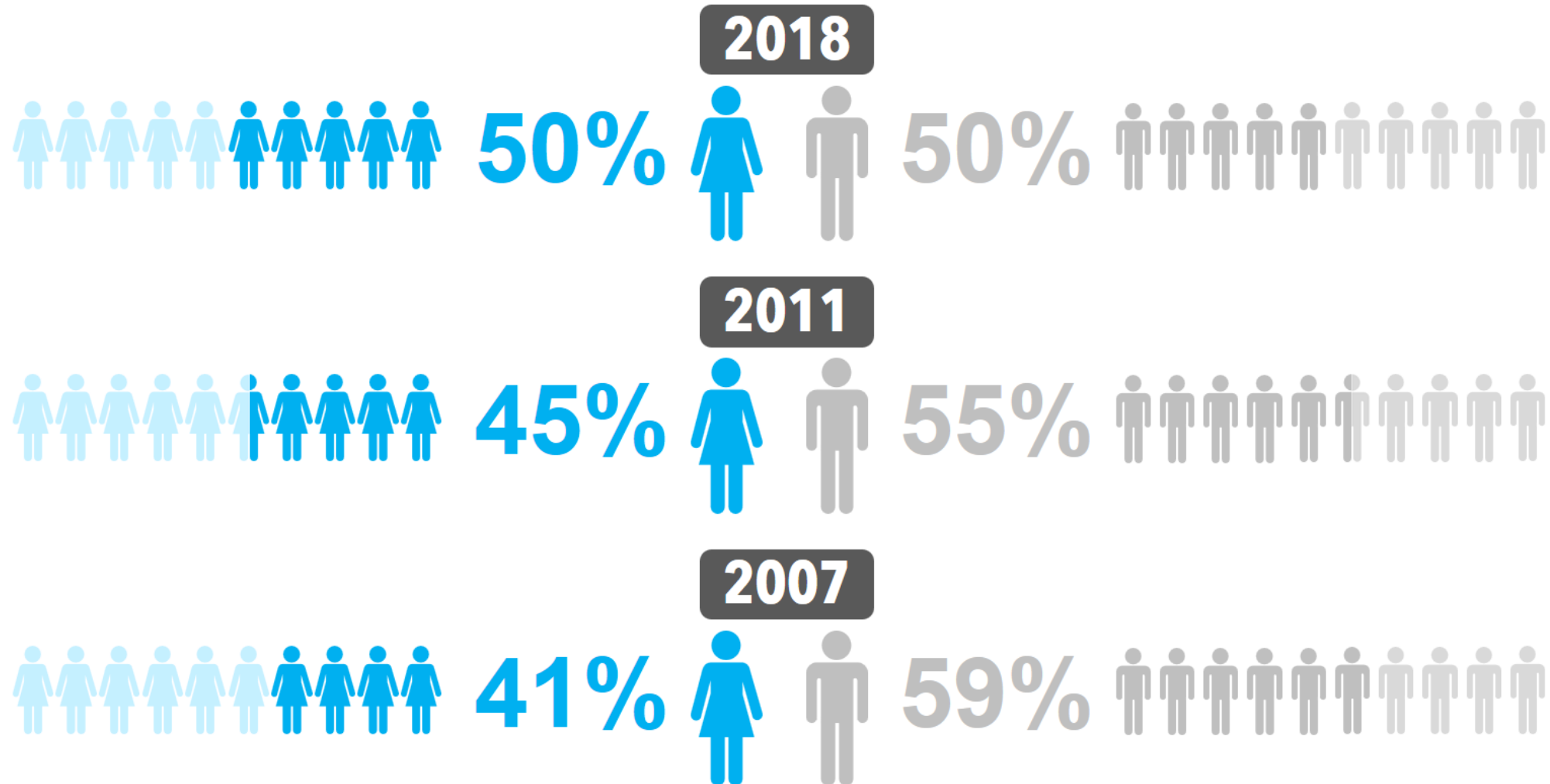
Sistema d'indicadors sobre la situació de les dones

- ▶ Indicadors generals de PDI, de PAS i d'alumnat.
- ▶ Indicadors específics:
 - ▶ Trajectòria professional
 - ▶ Activitat de recerca
 - ▶ Reconeixement
 - ▶ Participació i Gestió
 - ▶ Matrícula
 - ▶ Abandonament
 - ▶ Rendiment
 - ▶ Titulació

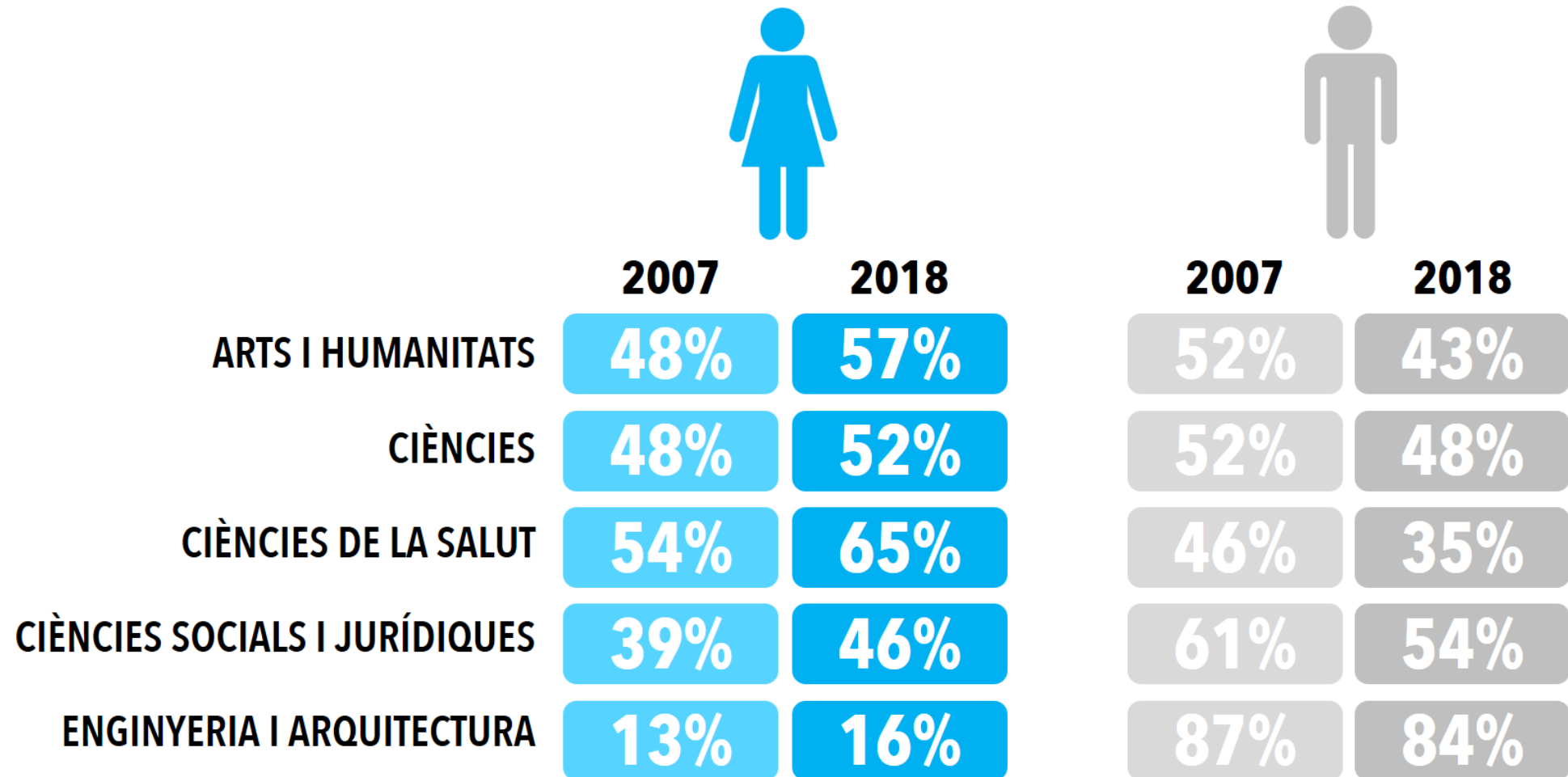
2. Els indicadors de gènere i ciència a la URV

2.1. Personal docent i investigador

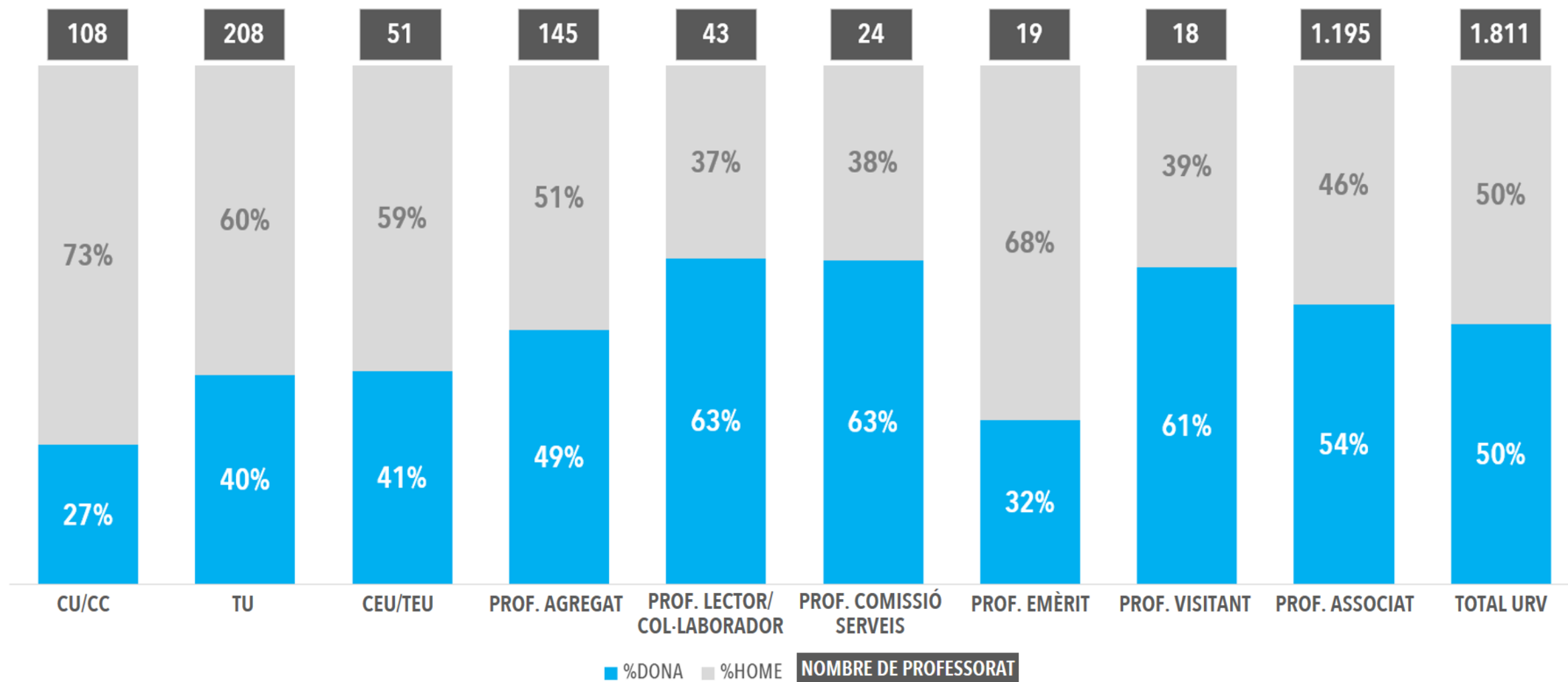
Professorat segons sexe



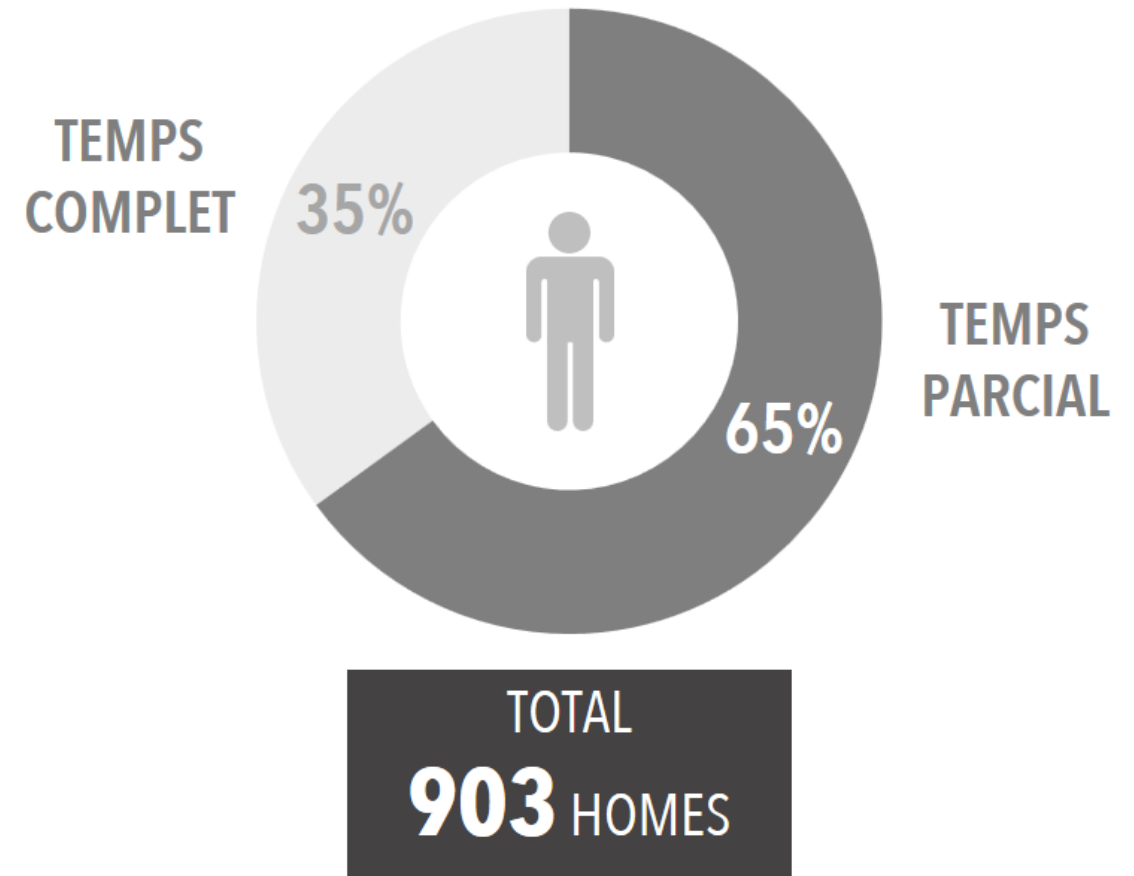
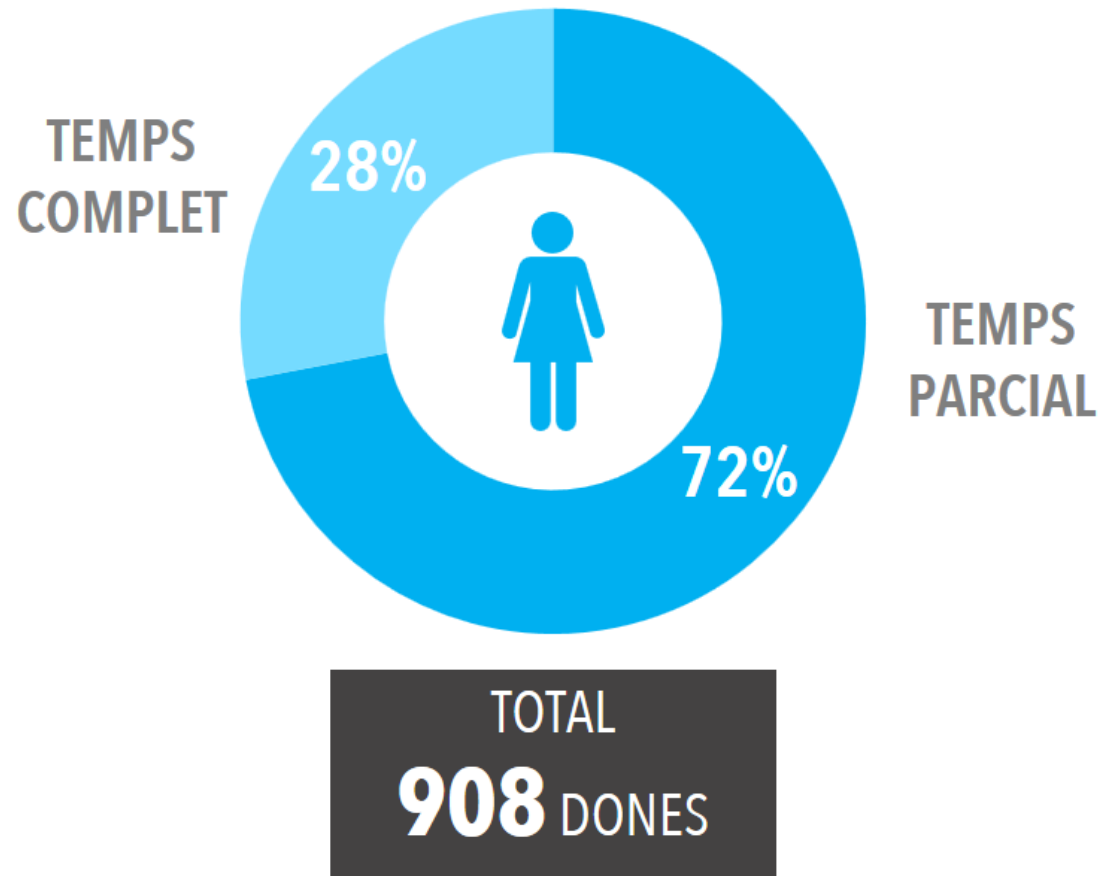
Professorat segons branca de coneixement i sexe



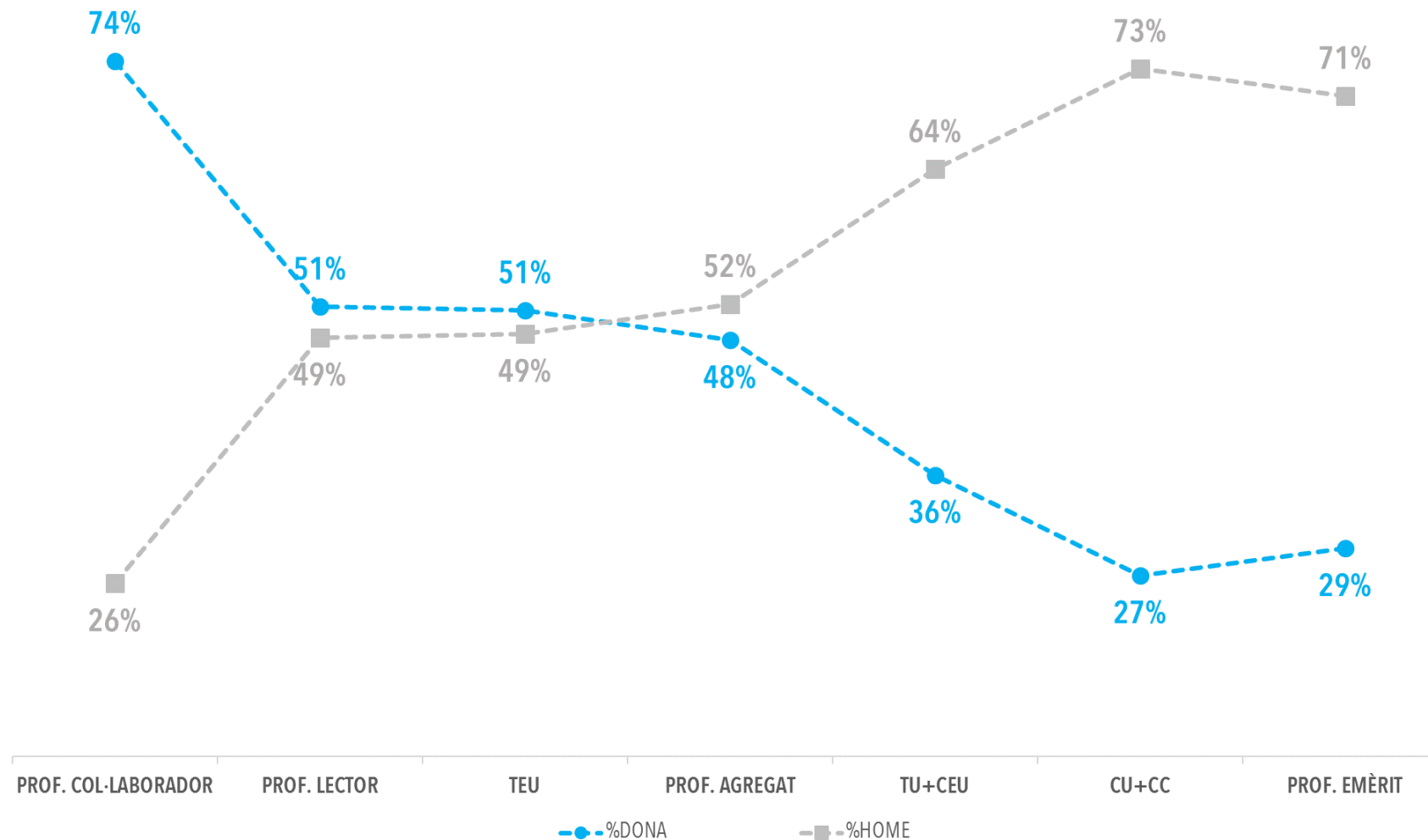
Professorat segons categoria i sexe. Any 2018



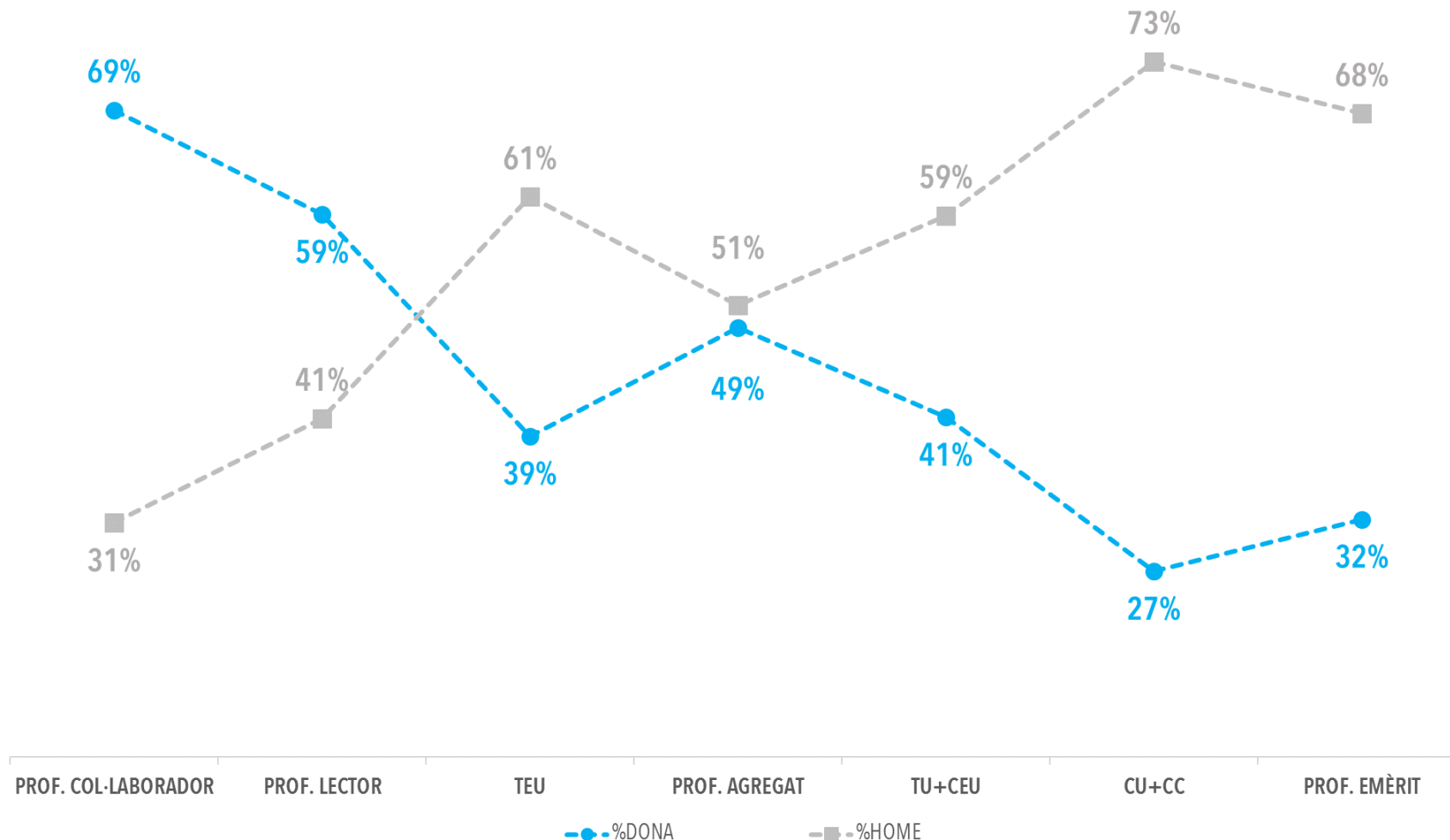
Professorat segons dedicació. Any 2018



Presència de dones i homes en les categories de la carrera acadèmica. Any 2011

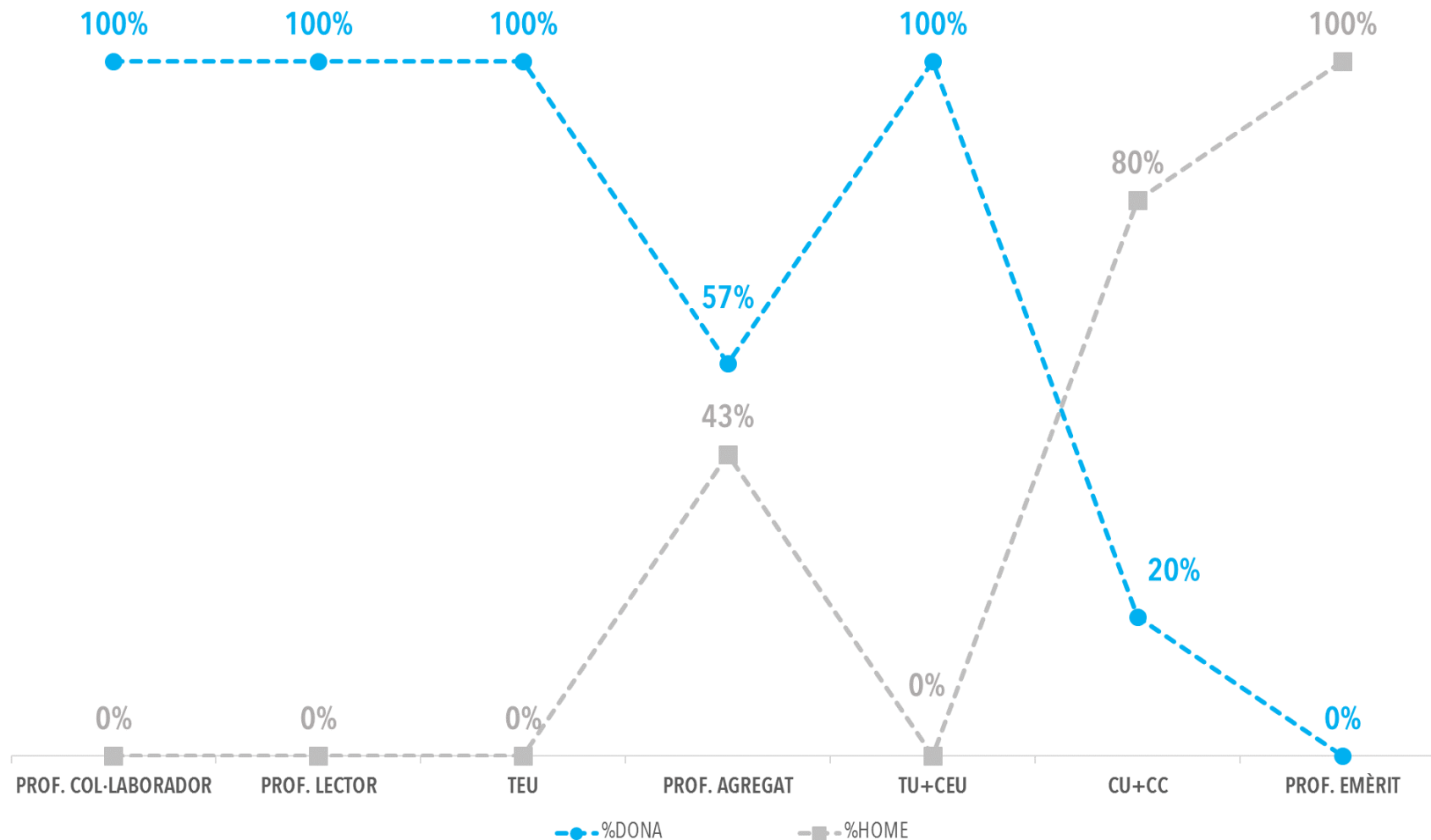


Presència de dones i homes en les categories de la carrera acadèmica. Any 2018



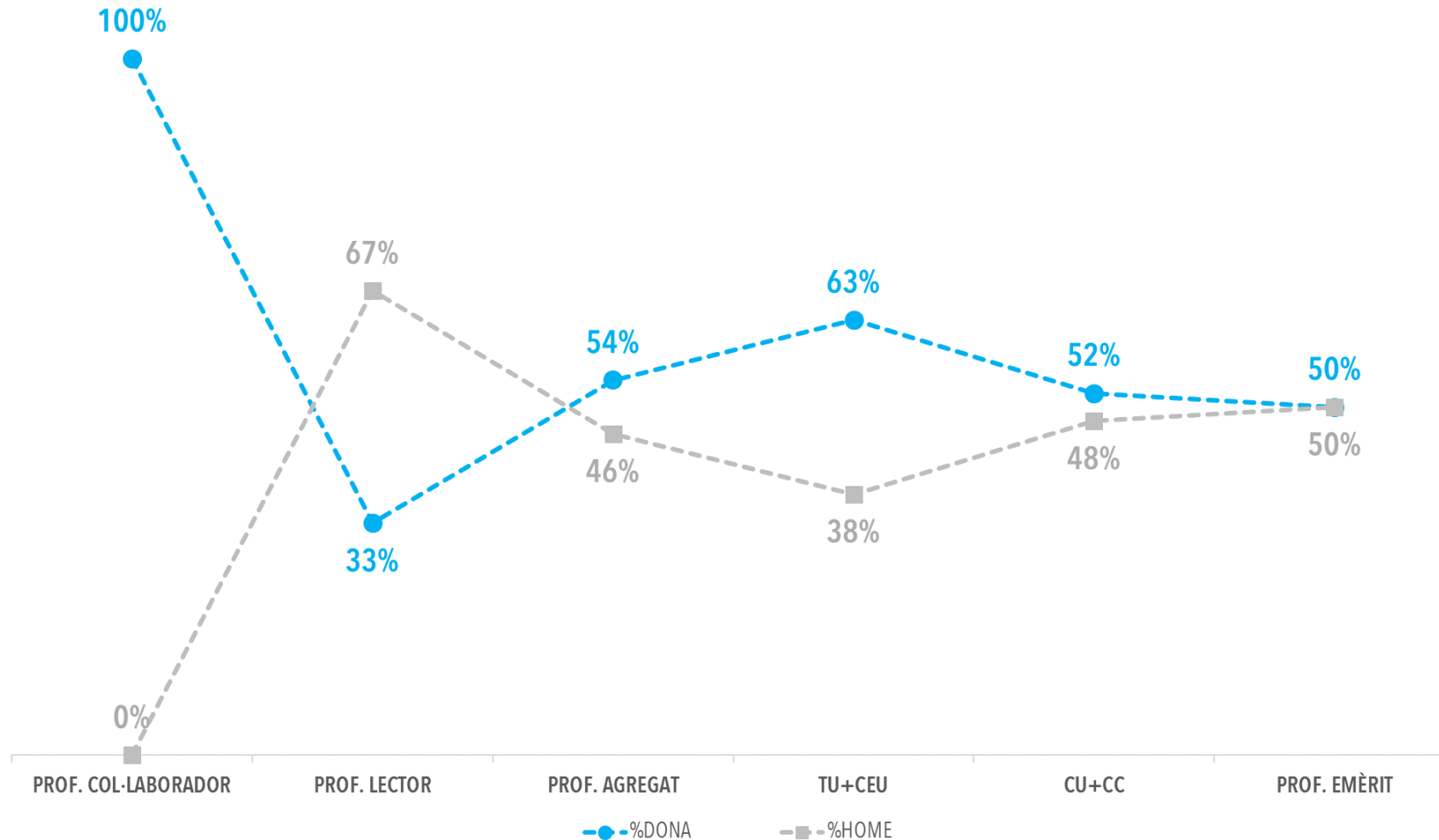
Presència de dones i homes en les categories de la carrera acadèmica per branca. Any 2018

Arts
i humanitats



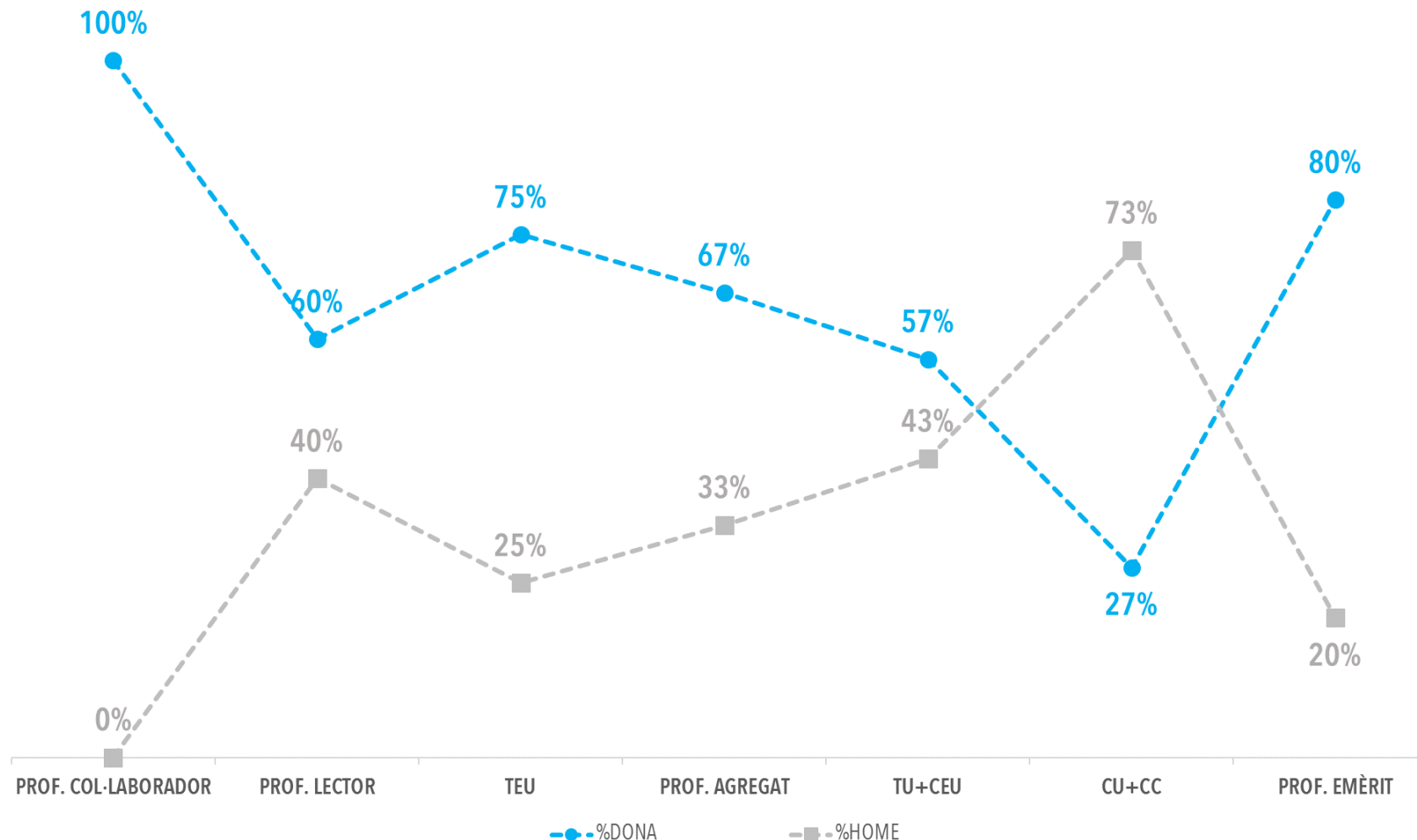
Presència de dones i homes en les categories de la carrera acadèmica per branca. Any 2018

Ciències



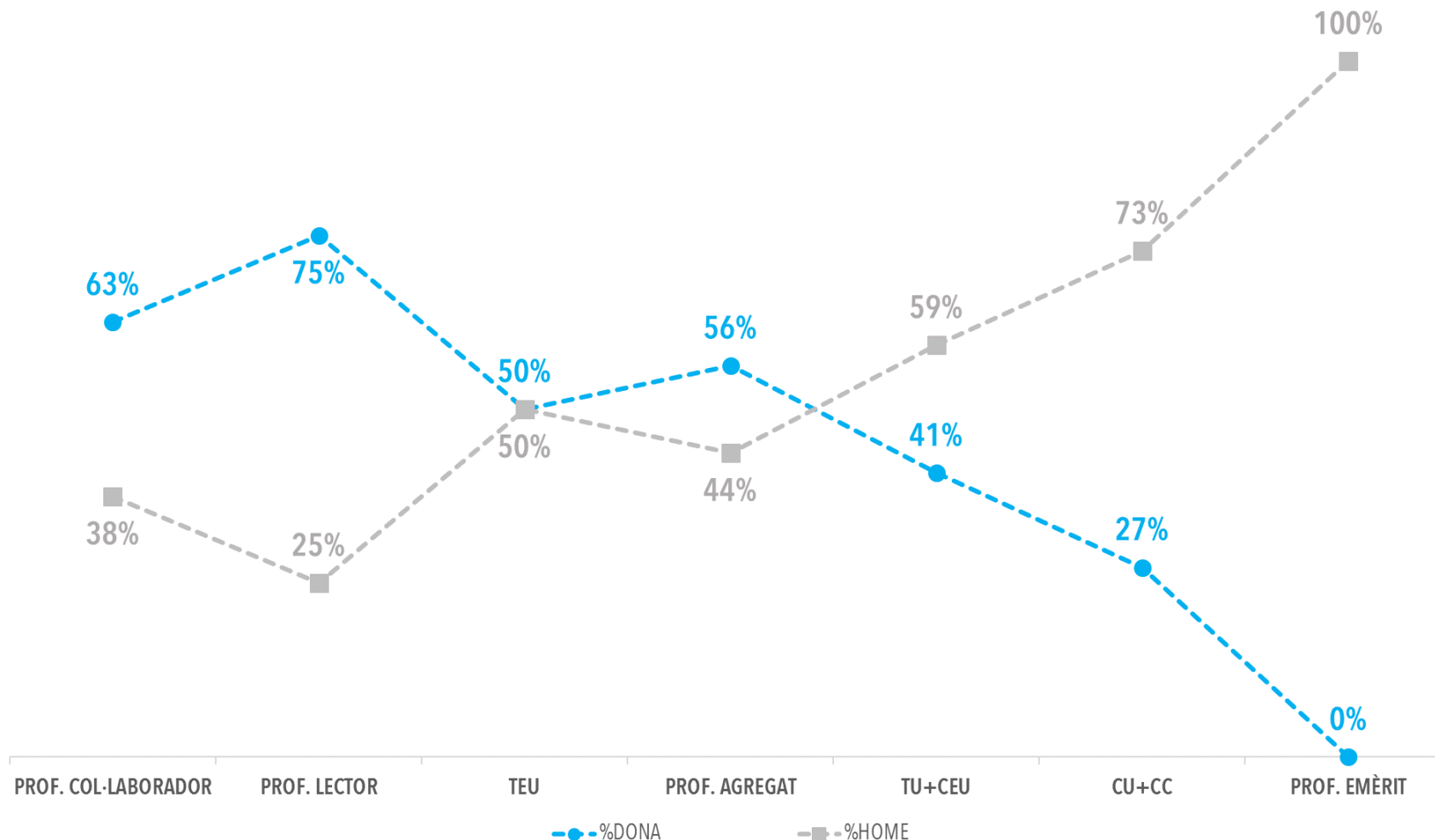
Presència de dones i homes en les categories de la carrera acadèmica per branca. Any 2018

Ciències
de la salut



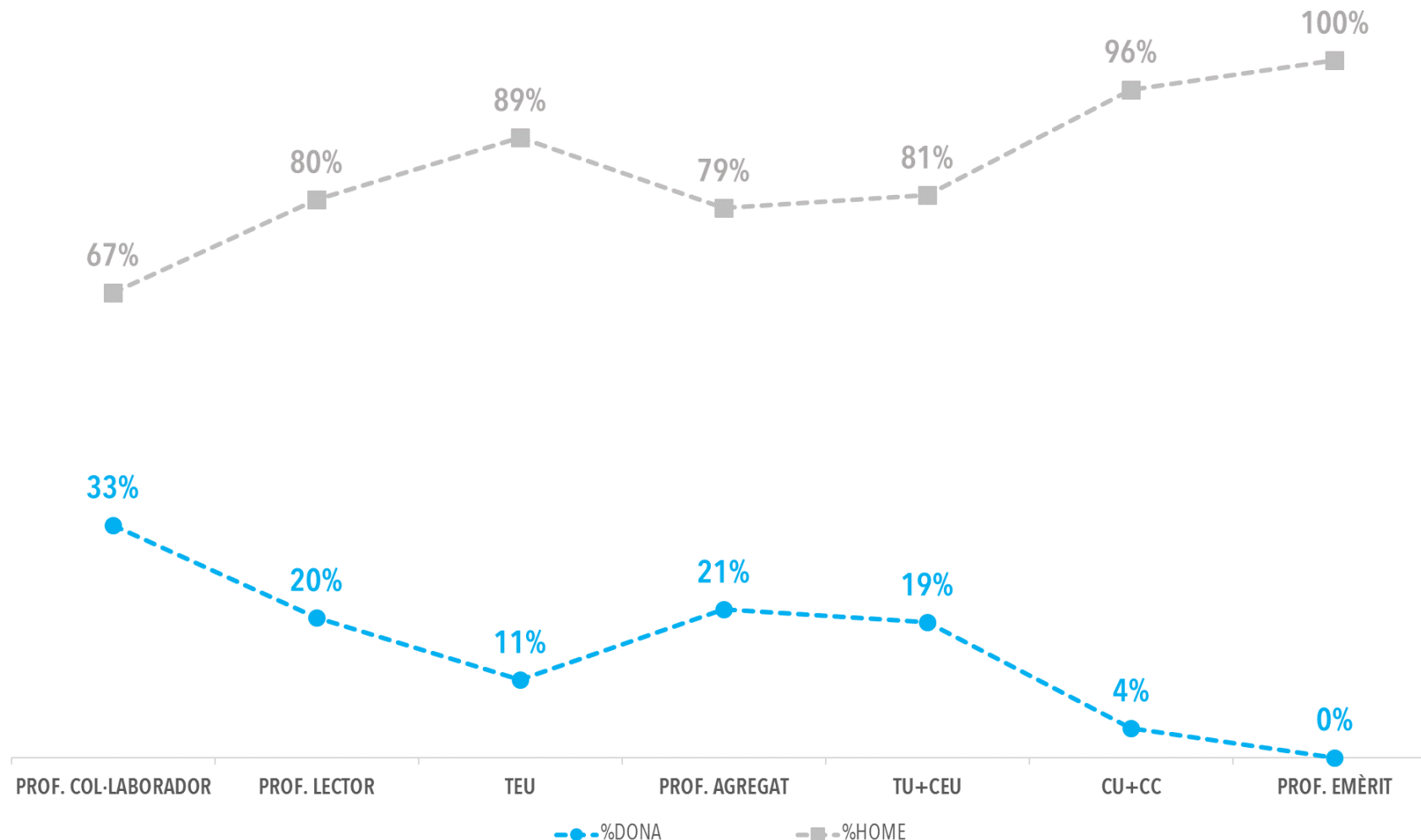
Presència de dones i homes en les categories de la carrera acadèmica per branca. Any 2018

Ciències socials
i jurídiques



Presència de dones i homes en les categories de la carrera acadèmica per branca. Any 2018

Enginyeria
i arquitectura



Relació professorat titular d'universitat per professorat catedràtic

	2007		2018	
	DONES TU DONES CU	HOMES TU HOMES CU	DONES TU DONES CU	HOMES TU HOMES CU
ARTS I HUMANITATS	6,0	3,3	5,0	1,8
CIÈNCIES	4,3	0,5	1,4	0,9
CIÈNCIES DE LA SALUT	4,7	3,3	3,2	0,9
CIÈNCIES SOCIALS I JURÍDIQUES	12,0	1,9	4,0	2,2
ENGINYERIA I ARQUITECTURA	--	3,8	12,0	2,2
TOTAL URV	5,6	2,7	2,9	1,6

Relació dones-homes i homes-dones catedràtics d'universitat

	2007		2018	
	DONES CU HOMES CU	HOMES CU DONES CU	DONES CU HOMES CU	HOMES CU DONES CU
ARTS I HUMANITATS	0,3	3,7	0,3	4,0
CIÈNCIES	0,6	1,7	1,1	0,9
CIÈNCIES DE LA SALUT	0,3	3,3	0,4	2,7
CIÈNCIES SOCIALS I JURÍDIQUES	0,1	14,0	0,4	2,7
ENGINYERIA I ARQUITECTURA	0,0	--	0,04	23,0
TOTAL URV	0,2	4,5	0,4	2,7

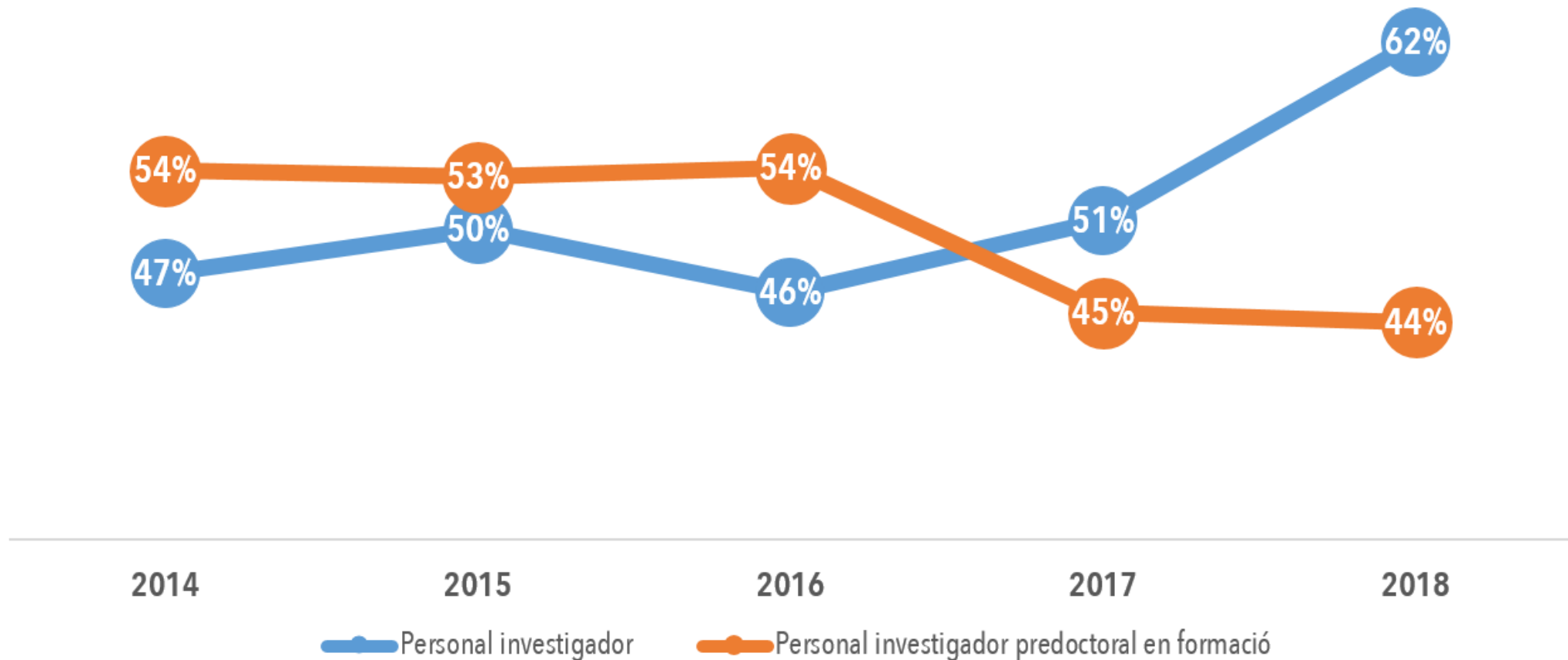
Sostre de vidre: dones i homes no catedràtics respecte al total de dones i homes catedràtics

	2007		2018	
	DONES NO CATEDRÀTIQUES DONES CATEDRÀTIQUES	HOMES NO CATEDRÀTICS HOMES CATEDRÀTICS	DONES NO CATEDRÀTIQUES DONES CATEDRÀTIQUES	HOMES NO CATEDRÀTICS HOMES CATEDRÀTICS
ARTS I HUMANITATS	11,0	4,2	11,7	2,5
CIÈNCIES	6,5	2,4	2,8	2,2
CIÈNCIES DE LA SALUT	18,3	4,3	6,2	1,4
CIÈNCIES SOCIALS I JURÍDIQUES	68,0	5,9	12,0	4,2
ENGINYERIA I ARQUITECTURA	--	8,2	23,0	4,3
TOTAL URV	16,5	5,2	7,0	3,1

Per calcular el sostre de vidre s'han considerat les categories següents:

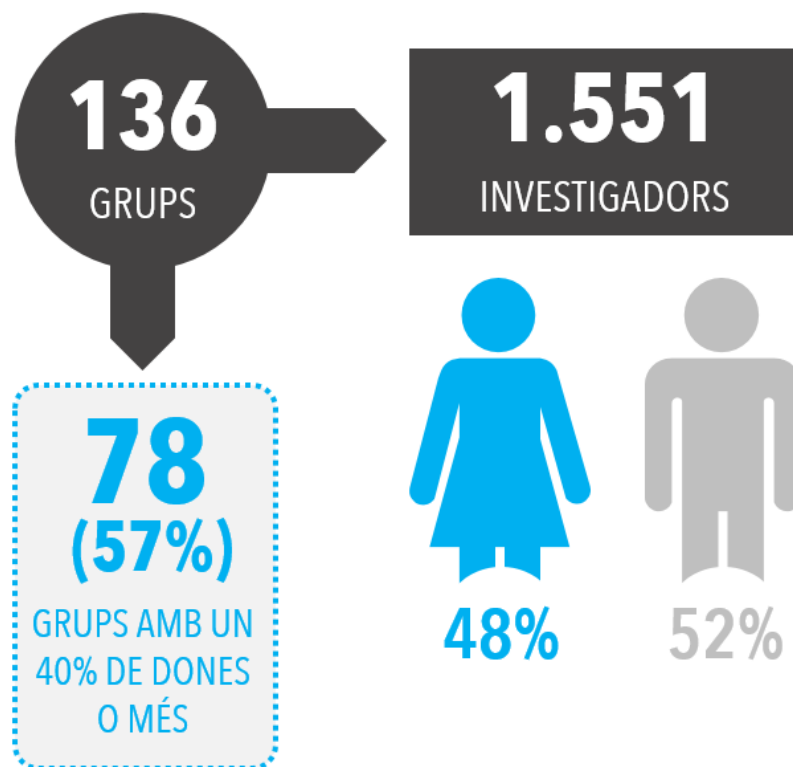
- Catedràtics: catedràtic/a d'universitat, catedràtic/a contractat/da.
- No catedràtics: catedràtic/a d'escola universitària, titular d'universitat, titular d'escola universitària, agregat/da, lector/a, col·laborador/a.

Presència de dones com a investigadores predoctorals i postdoctorals (%)

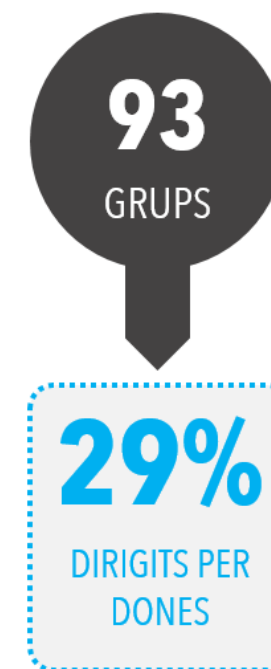


Presència de dones en grups de recerca

GRUPS DE RECERCA URV



GRUPS DE RECERCA RECONEGUTS (2017-19) (*)

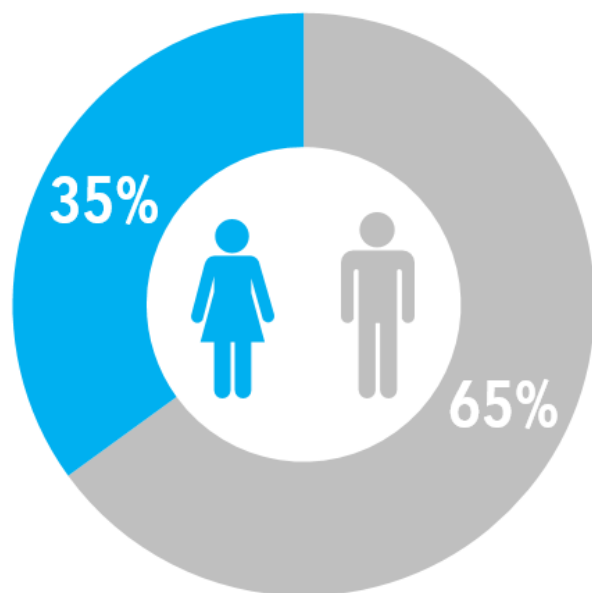


(*) Convocatòria d'ajuts per donar suport a les activitats dels grups de recerca de Catalunya (SGR 2017-19). Inclou tots els grups en què participen investigadors de la URV, coordinats per la mateixa institució o altres.

Dones i homes a la URV

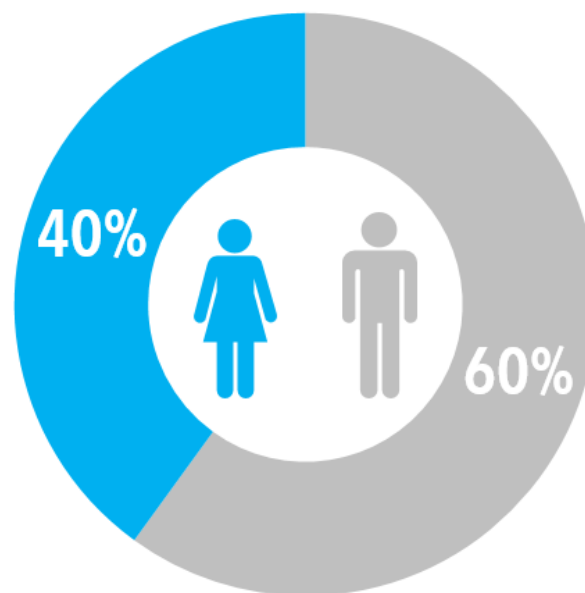
PDI-Recerca

**Direcció de projectes de
recerca competitius (2014-18)**



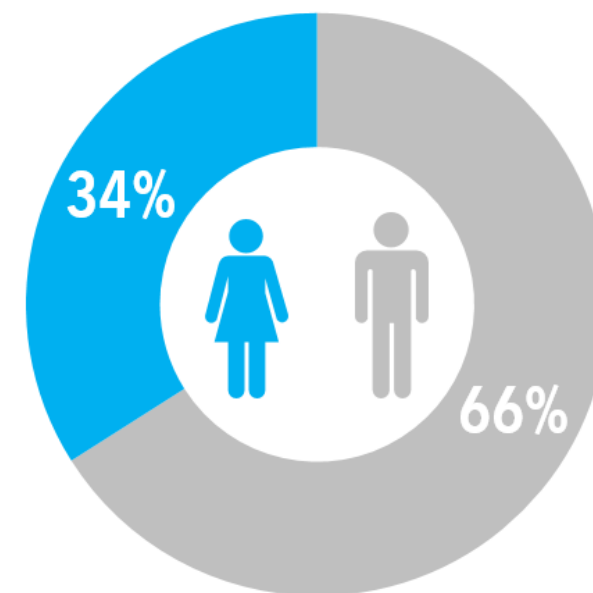
TOTAL
417 PROJECTES

**PDI amb tram de recerca viu.
Dades a 26/09/2019**



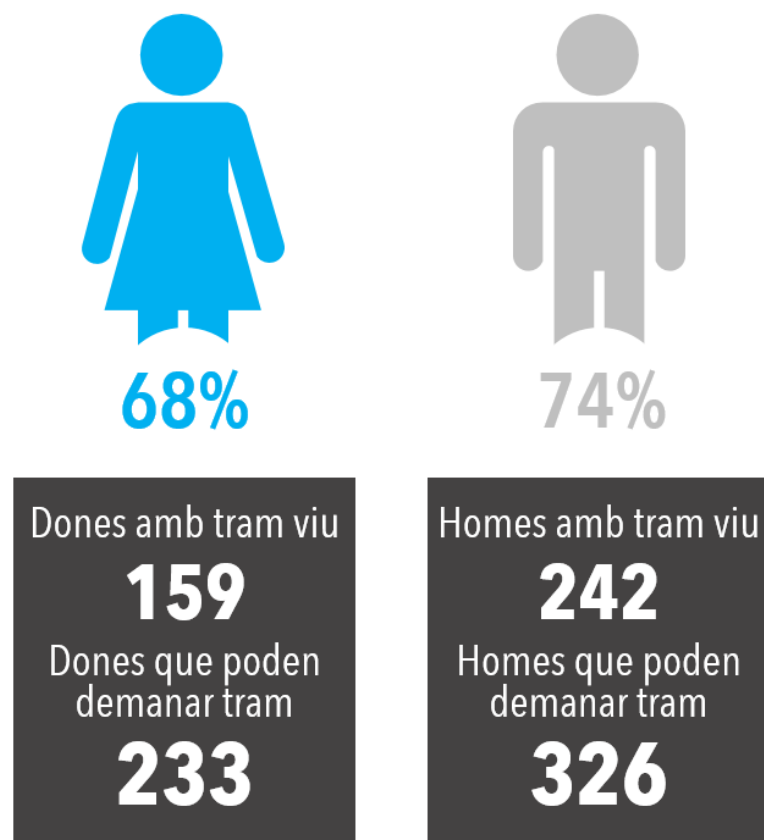
TOTAL
401 PERSONES

**Direcció/codirecció de tesis.
Cursos 2014-15 a 2018-19**

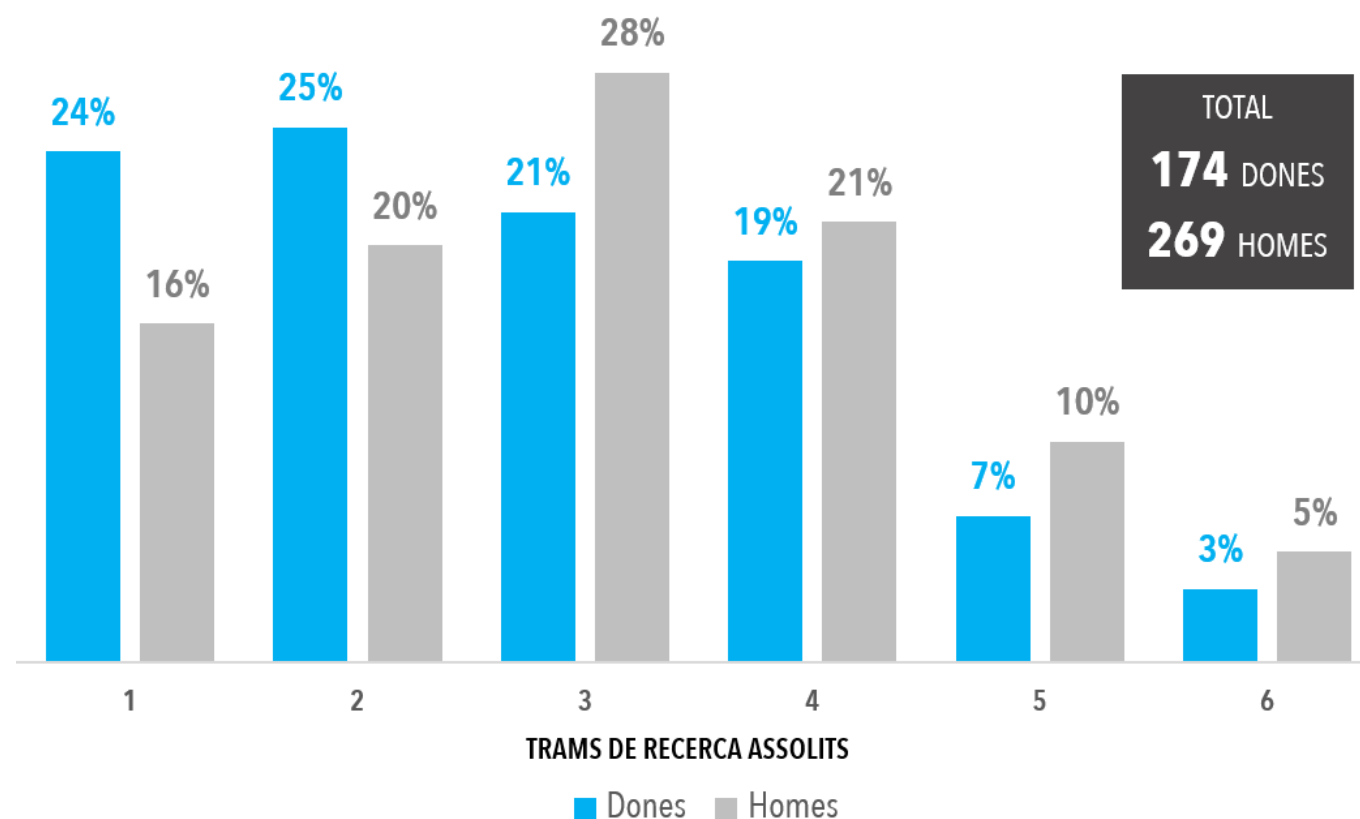


TOTAL
967 TESIS

**PDI amb tram de recerca viu
sobre el PDI que en pot demanar.
Dades a 26/09/2019**

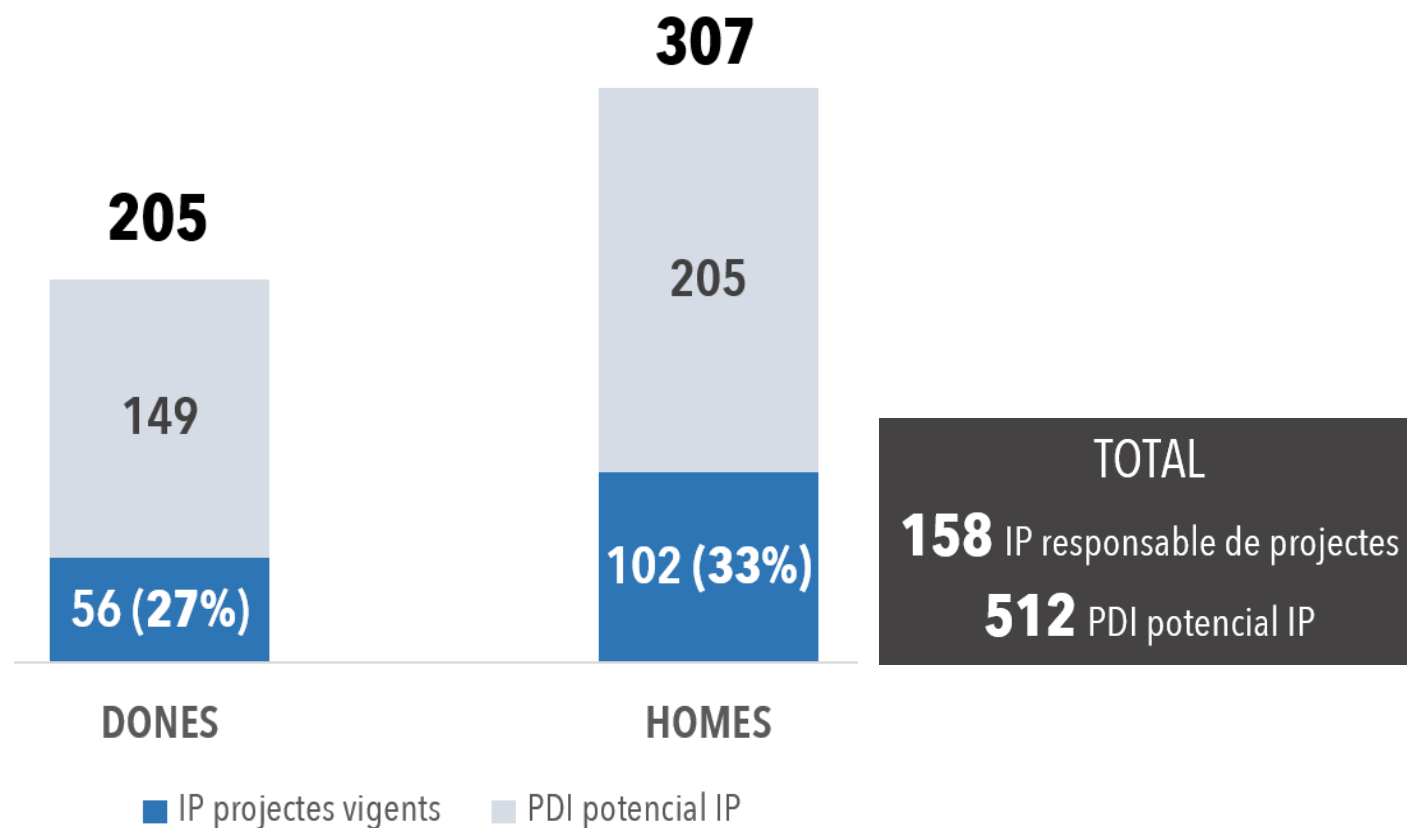


**Investigadors segons nombre de trams
de recerca assolits (%). Dades a 26/09/2019**

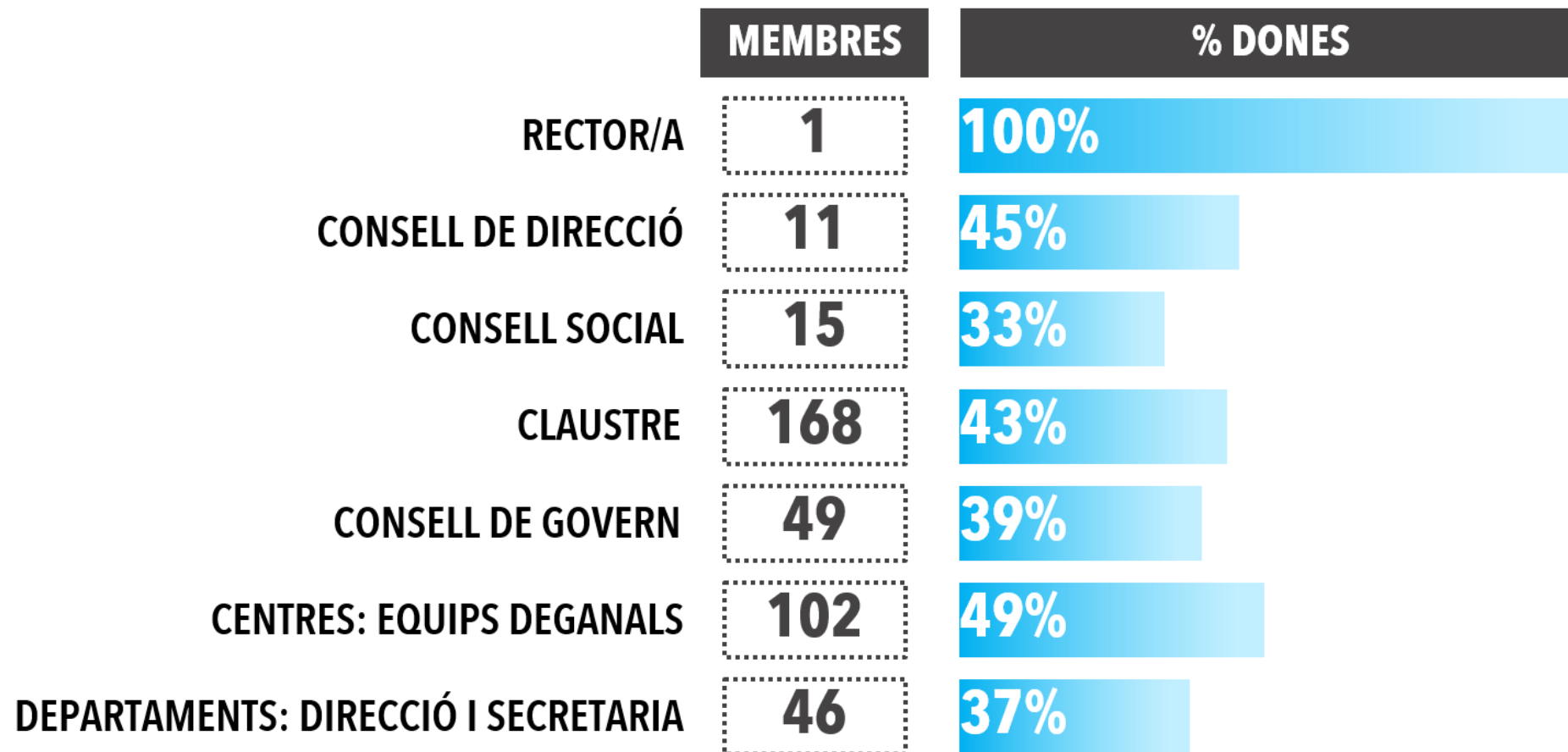


Proporció d'IP de projectes de recerca vigents respecte el PDI potencial IP (*)

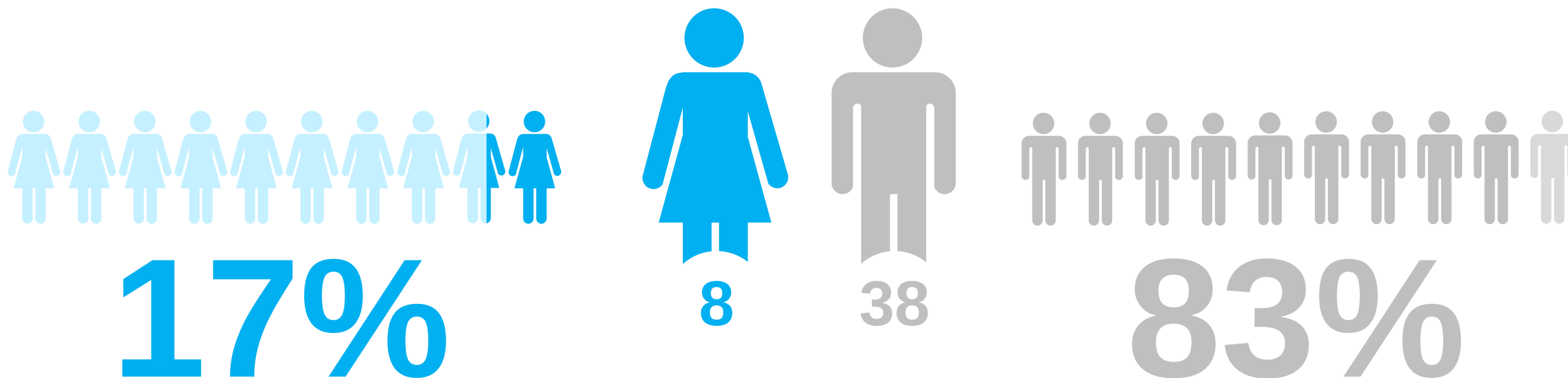
(*) Categories: CU, TU, CEU, TEU, prof. agregat



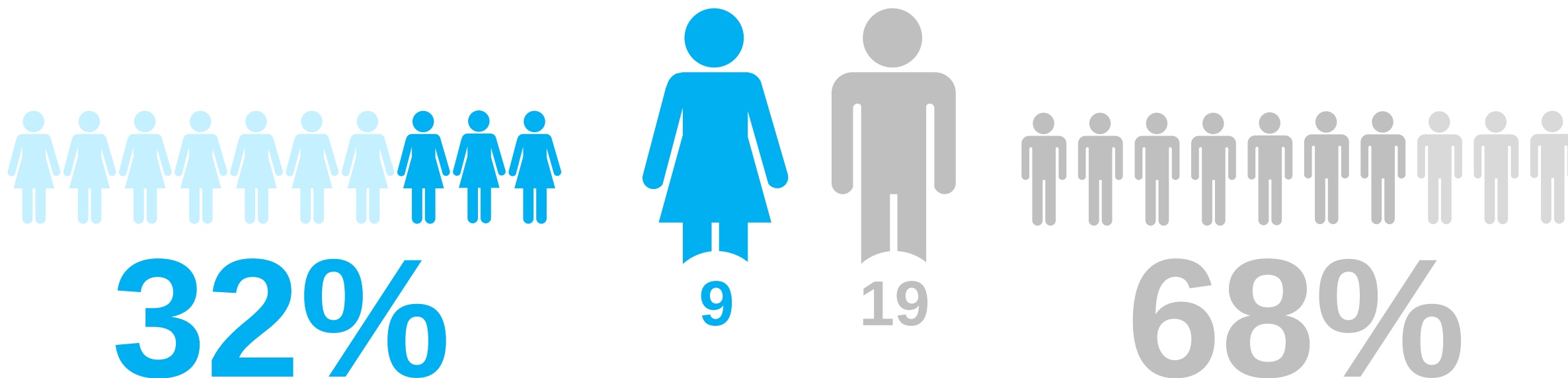
Presència de dones en òrgans de govern (dades a setembre de 2019)



Dones investides com a doctores honoris causa (1994-2019)



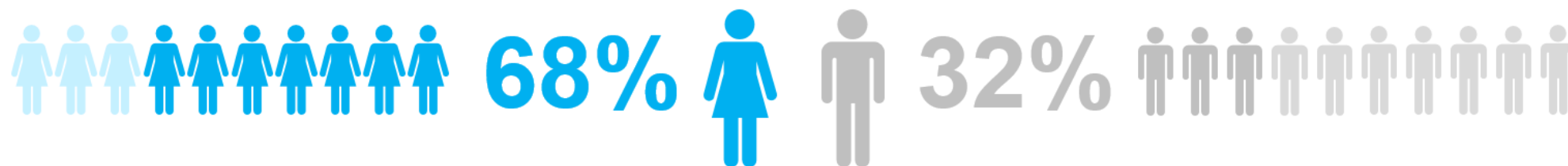
Impartició de la lliçó inaugural del curs acadèmic a la URV (1992-2019)



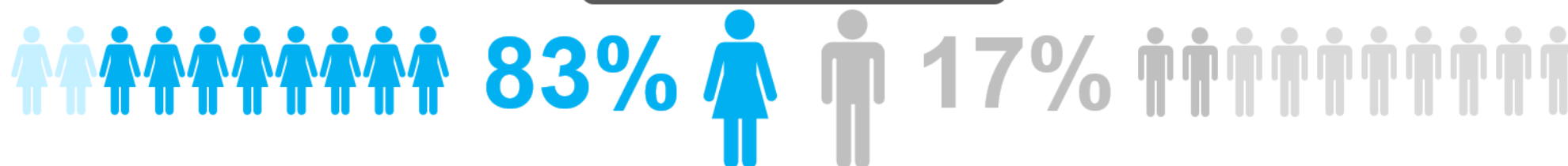
2.2. Personal d'administració i serveis

Personal d'administració i serveis segons sexe. Any 2018

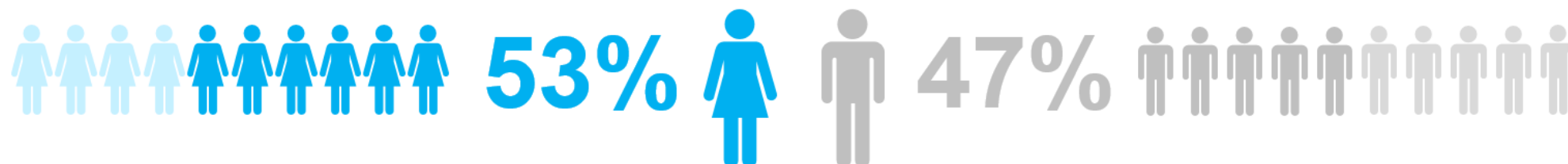
PAS TOTAL



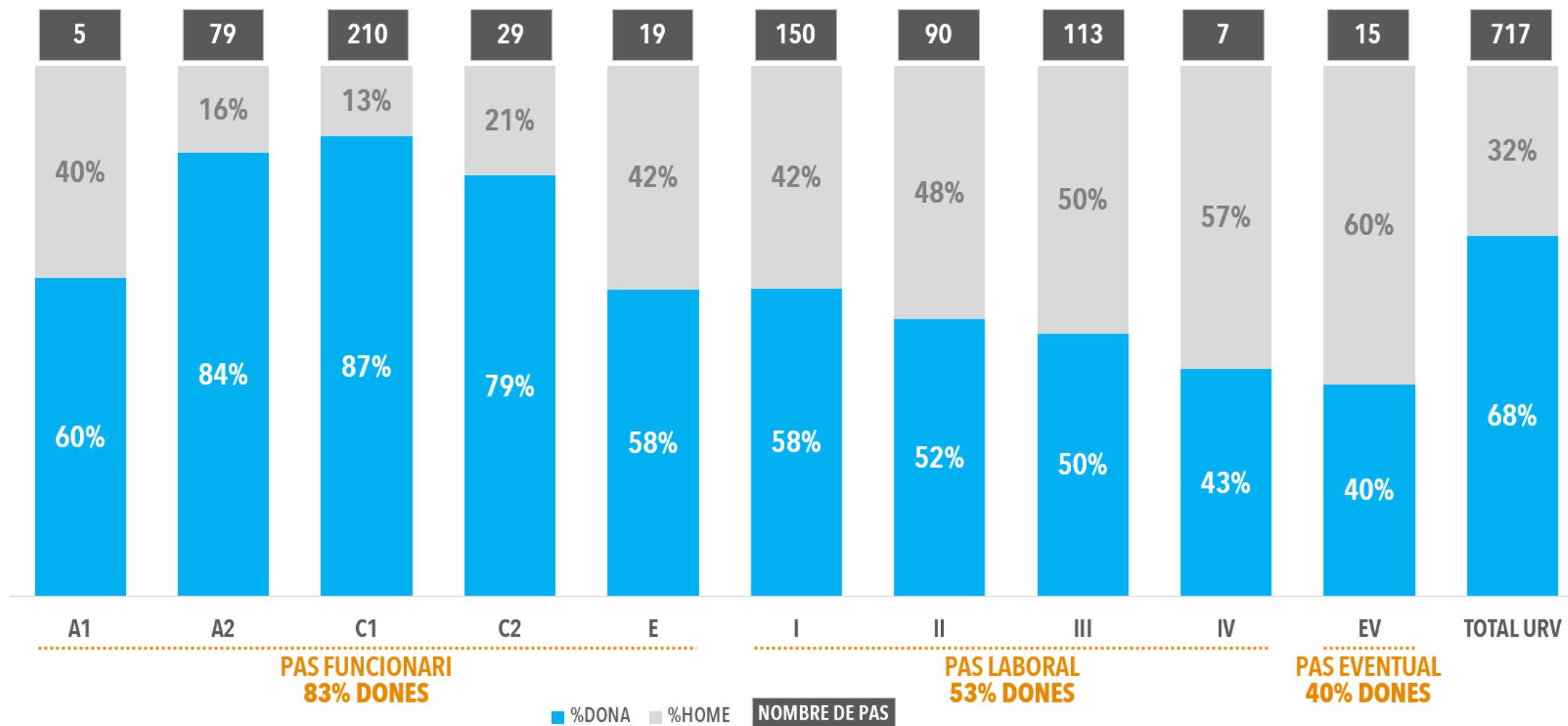
PAS FUNCIONARI



PAS LABORAL



Personal d'administració i serveis segons règim jurídic, categoria i sexe. Any 2018

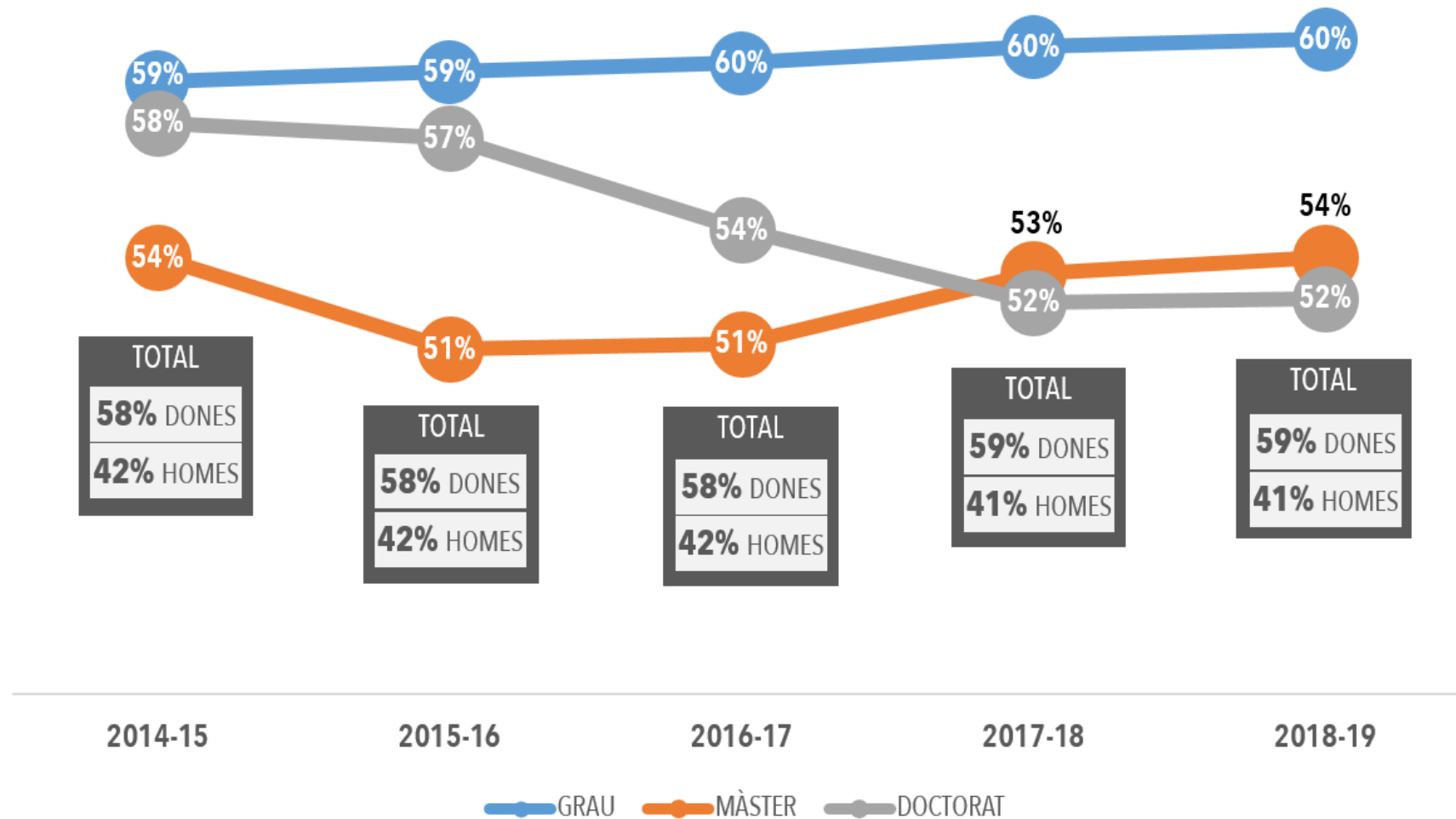


Presència de dones del PAS en càrrecs de direcció (dades a setembre de 2019)

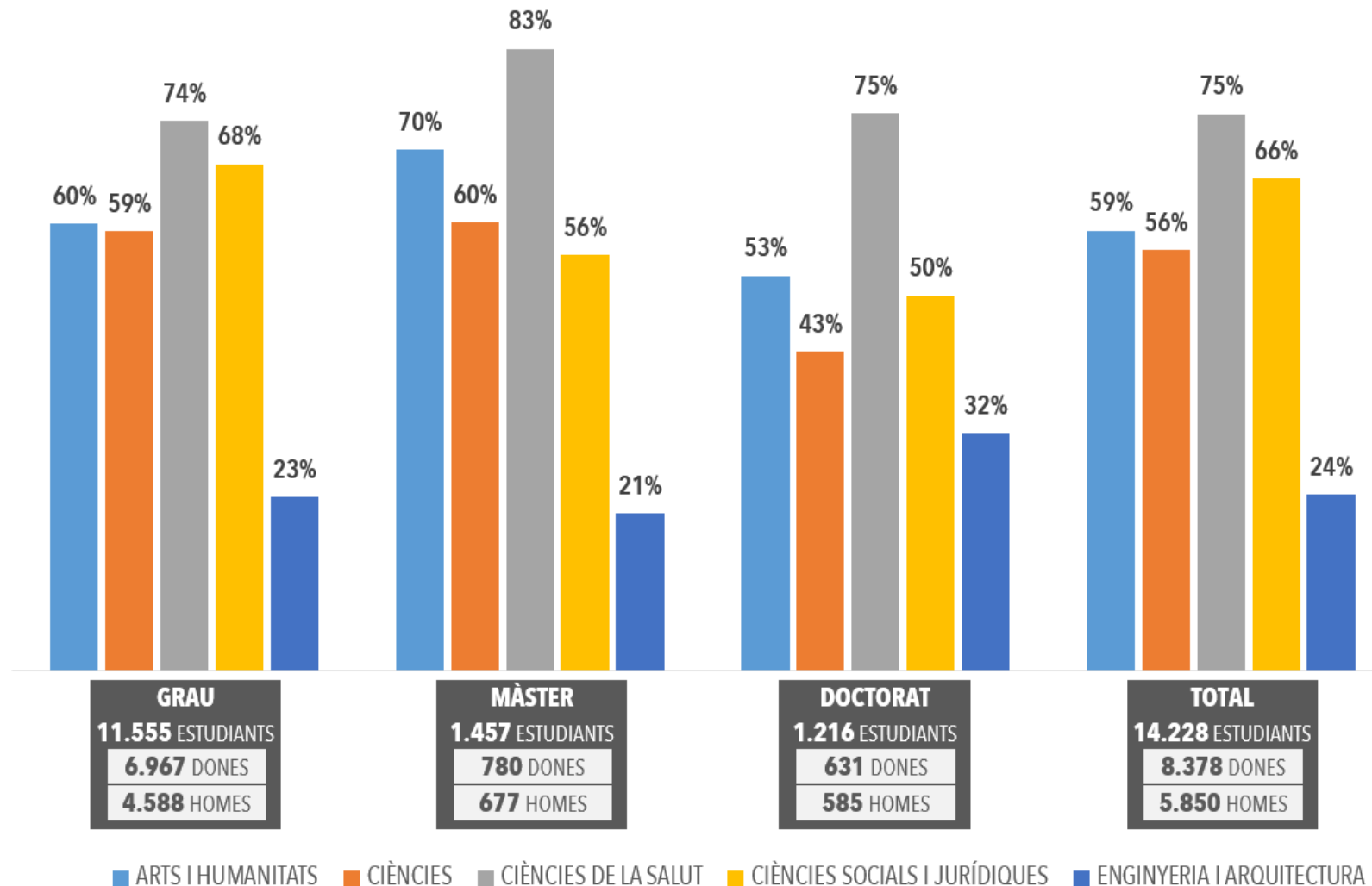
	NOMBRE	% DONES
CAPS D'ÀREA, COORDINADORS, CAPS DE GABINET I CAPS DE SERVEI	26	50%

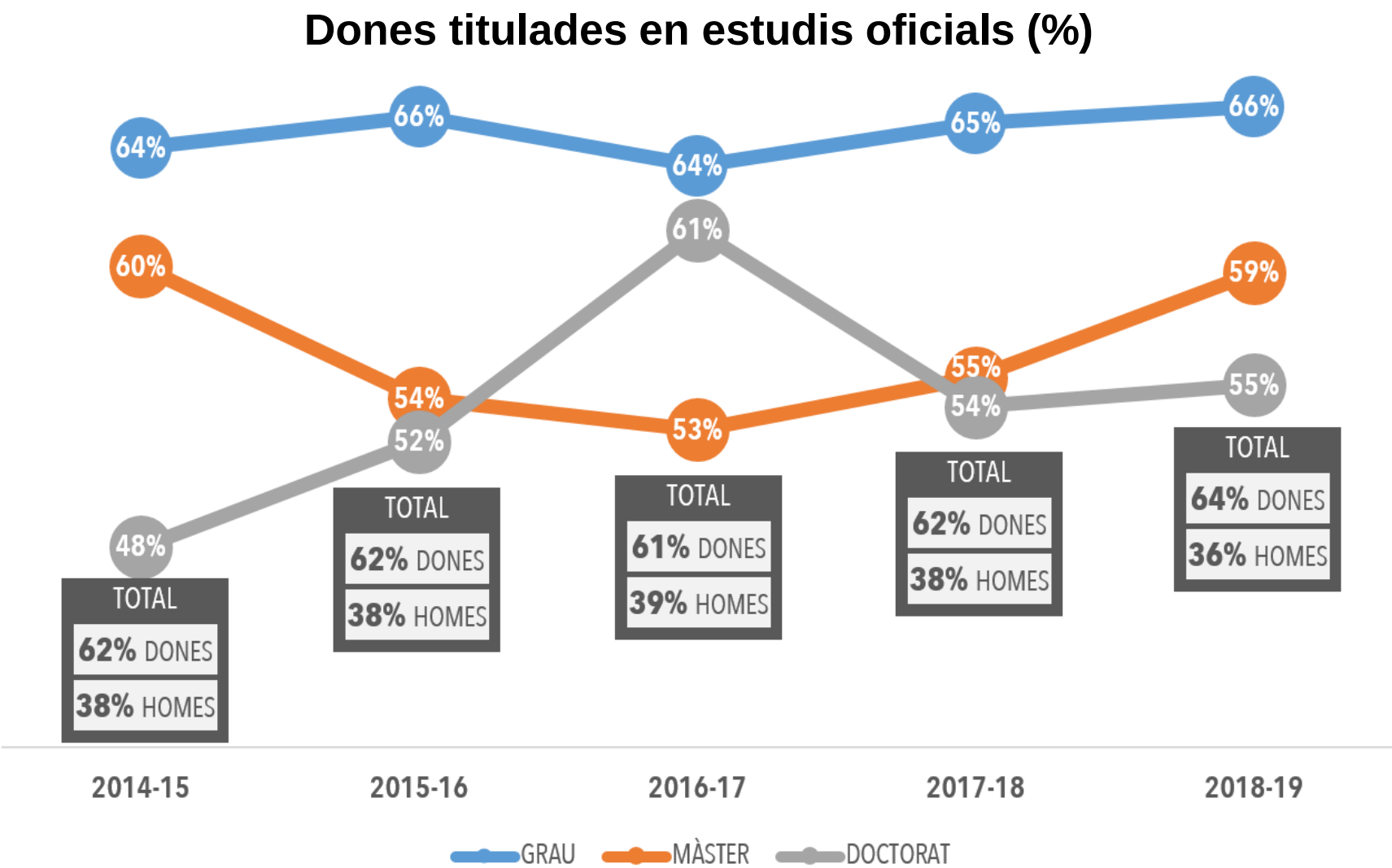
2.3. Estudiants

Dones matriculades en estudis oficials (%)

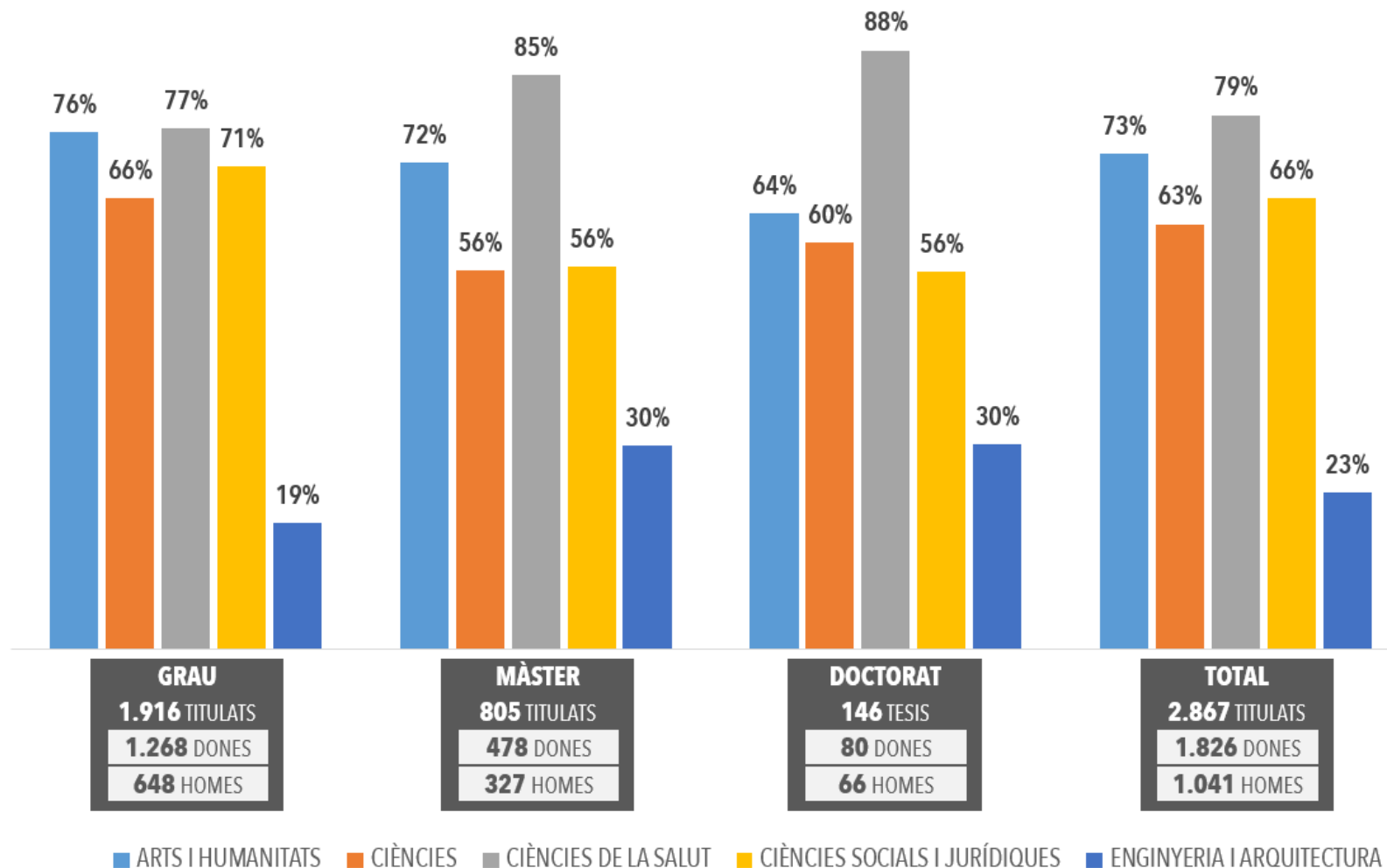


Dones matriculades en estudis oficials per branca de coneixement (%). Curs 2018-19





Dones titulades en estudis oficials per branca de coneixement (%). curs 2018-19



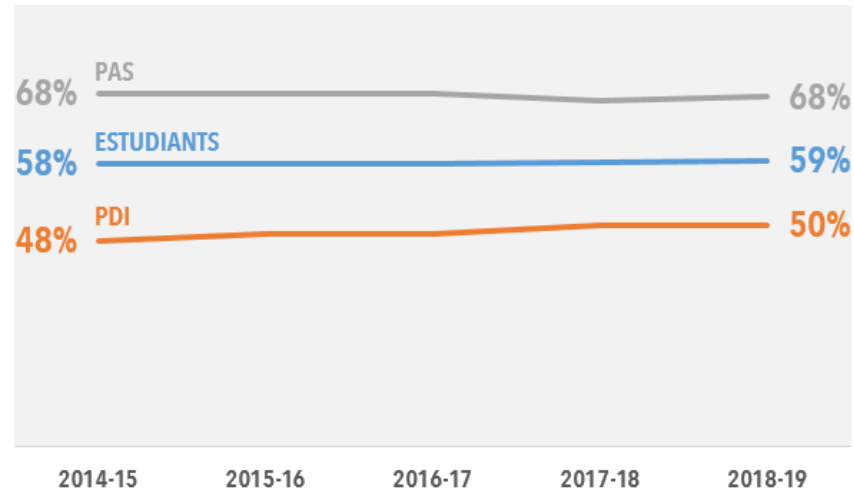
Rendiment acadèmic en estudis de grau segons branca de coneixement i sexe. Curs 2018-19

	TAXA DE RENDIMENT (*)		TAXA D'ABANDONAMENT A 1R CURS (**)	
				
ARTS I HUMANITATS	79,5%	78,3%	37,9%	27,3%
CIÈNCIES	87,0%	80,2%	17,2%	21,1%
CIÈNCIES DE LA SALUT	92,0%	90,3%	12,0%	14,9%
CIÈNCIES SOCIALS I JURÍDIQUES	87,3%	78,1%	13,1%	23,9%
ENGINYERIA I ARQUITECTURA	69,7%	68,6%	31,3%	28,4%
TOTAL URV	83,1%	79,1%	17,3%	24,7%

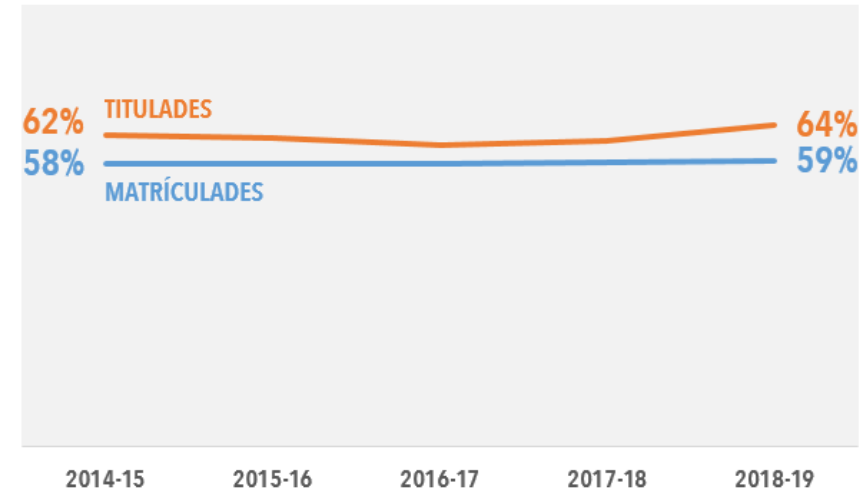
(*) Proporció de crèdits ordinaris aprovats respecte a crèdits ordinaris matriculats.

(**) Proporció d'estudiants de nou ingrés en una titulació sobre els estudiants de la mateixa cohort que no s'hi matriculen al cap d'un any.

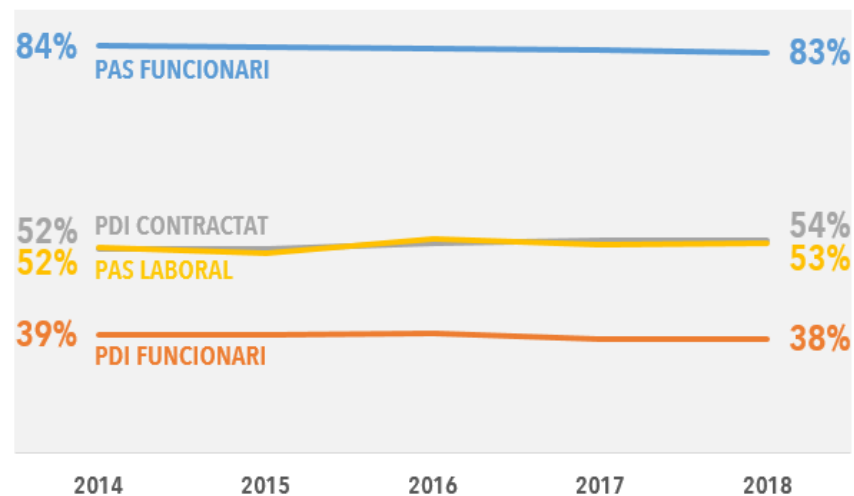
Presència de dones a la comunitat universitària



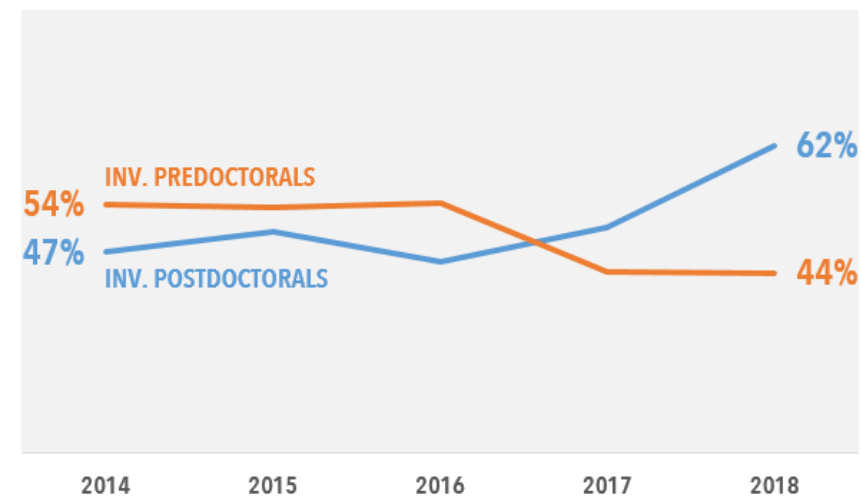
Dones matriculades i titulades en estudis oficials



Presència de dones en el PDI i el PAS

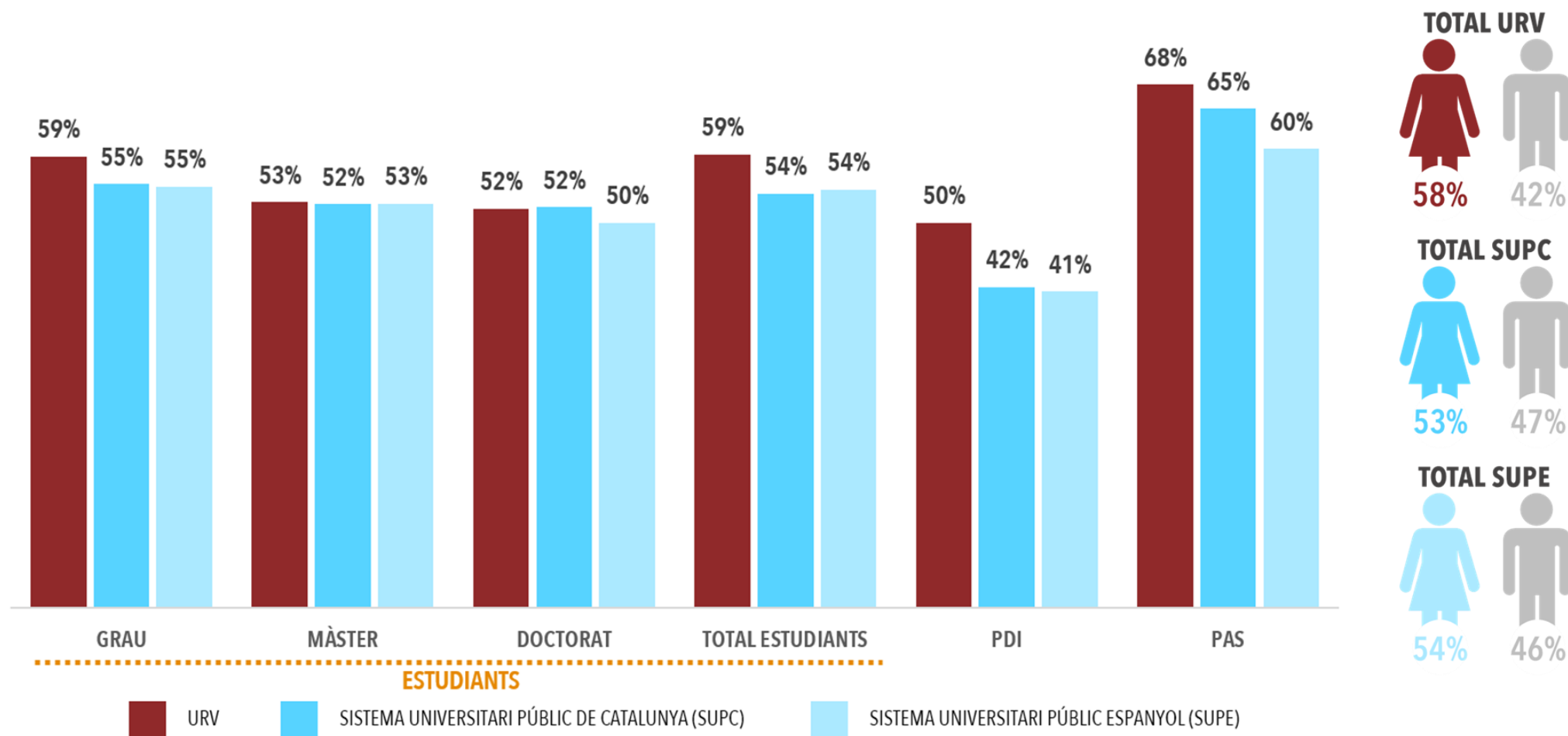


Dones investigadores



3. Posicionament de la URV en el sistema universitari públic de Catalunya i Espanya

Presència de dones en el sistema universitari públic de Catalunya i Espanya. Any 2018 (*)



(*) Font: Sistema integrat d'informació universitària (SIIU) del Ministeri de Ciència, Innovació i Universitats.

4. Valoració

Consideracions en relació al PDI (I)

- ▶ En relació al personal docent i investigador, les dades mostren que s'han produït avenços en alguns aspectes com la quantitat de dones dedicades a la docència i la recerca universitària, tant a la URV com en el conjunt del sistema científic català. La URV mostra una evolució favorable en els darrers 10 anys i una dada global actual de participació de dones del 50%. Segons *She Figures 2015*, el percentatge d'investigadores a la UE és del 33%, dada que es manté invariable des del 2009. Només en 8 dels 28 estats, la dada és superior al 40%.
- ▶ Les dades mostren una major presència de dones, tant pel que fa a alumnat com a PDI com en el col·lectiu del PAS, en la Universitat Rovira i Virgili en comparació amb el sistema universitari públic tant de Catalunya com d'Espanya.
- ▶ Les desigualtats de gènere persisteixen quan es tracta de l'ascens professional i la participació en els llocs de lideratge i presa de decisions. El 2018 les dones constitueixen a la URV el 27% de les càtedres universitàries mostrant un progrés nul en aquesta categoria respecte a les dades de 2007, en el seu conjunt. La categoria equivalent al conjunt de la UE mostra una xifra del 21% l'any 2012.

Consideracions en relació al PDI (II)

- ▶ Les mateixes dades segons branca de coneixement mostren dinàmiques diverses ja que les diferents branques de coneixement no contribueixen per igual a aquest desequilibri. Destaquen de forma antagònica les ciències i les enginyeries i l'arquitectura. Les primeres per la seva contribució positiva a la millora de la dada global i les segones per la seva contribució no positiva.
- ▶ Es constata també una **pèrdua de dones en les primeres fases de la trajectòria professional** ja que en els darrers anys la incorporació de dones en les figures de personal investigador en formació s'ha vist reduïda. Això ens pot situar davant un panorama futur d'increment de les desigualtats de gènere dins de la ciència.

Consideracions en relació al PDI (III)

- ▶ Les desigualtats de gènere també es constaten en el **lideratge de grups i direcció de projectes de recerca**. La participació de les dones en aquestes posicions es troba per sota del seu pes com a col·lectiu. Cal pensar doncs en dinàmiques internes del mateixos grups a l'hora de plantejar possibles explicacions. Igualment, cal destacar que **els homes estan sobrerepresentats en els òrgans de govern i gestió**.
- ▶ Aquesta sobrerepresentació masculina queda també palesa en els indicadors de reconeixement acadèmic: percentatge de dones i homes reconeguts com a honoris causa, investigadors emèrits, i participació de dones en actes rellevants, com ara la lliçó Inaugural de curs. Tots aquests indicadors mostren el **desequilibri entre homes i dones**.

Consideracions en relació al PAS

- ▶ De manera inversa al que succeeix amb el PDI, entre el personal d'administració i serveis (PAS) el nombre de dones supera al d'homes.
- ▶ El pes relatiu que tenen les dones dins del PAS en el seu conjunt (68%), varia notablement quan es consideren els diferents tipus de relació laboral existent:
 - ▶ La presència de dones és més destacada en el col·lectiu de funcionaris, en què arriben al 83%.
 - ▶ En el personal eventual la balança s'inclina en la direcció contrària; les dones suposen el 40% i els homes el 60%.
- ▶ Es constata també una considerable **segregació vertical** ja que l'anàlisi de la distribució per sexe de les categories laborals mostra que la feminització del col·lectiu del personal d'administració i serveis disminueix entre els càrrecs de direcció i comandament.
- ▶ En concret, entre Caps d'Àrea, Coordinadors, Caps de Gabinet i Caps de Secció les dones representen el 50% del total.

Consideracions en relació a l'alumnat

- ▶ **La presència de dones com a alumnes és majoritària** en totes les àrees de coneixement, excepte en enginyeria i arquitectura. Es constata, per tant, un interès creixent de les dones per la formació universitària en la majoria d'ensenyaments excepte algunes titulacions que continuen fortament masculinitzades.
- ▶ Destaquen també algunes diferències entre homes i dones pel que fa al rendiment acadèmic i l'abandonament:
 - ▶ La **taxa d'abandonament a primer curs** és superior en els homes, excepte en les enginyeries.
 - ▶ La **taxa de rendiment** és superior en les dones, amb una diferència de 4 punts percentuals.

5. Glossari de termes

Branca de coneixement

Conjunt d'estudis, en el cas dels estudiants, o departaments, en el cas del professorat, que pel seu grau d'homogeneïtat formen una àrea temàtica.

Personal docent i investigador

Col·lectiu constituït pel professorat dels cossos docents universitaris, que té la responsabilitat en l'activitat docent de la Universitat i també desenvolupa tasques de recerca, pel professorat contractat, el personal investigador i el personal investigador predoctoral en formació.

El professorat inclou les categories següents:

Professorat dels cossos docents universitaris

- Catedràtic/a d'universitat
- Catedràtic/a d'escola universitària
- Titular d'universitat
- Titular d'escola universitària
- Emèrit/a
- Professorat en comissió de serveis

Professorat contractat

- Catedràtic/a contractat/da
- Agregat/da
- Lector/a
- Col·laborador/a
- Associat/da
- Visitant

Projecte de recerca competitiu

Actuació orientada a desenvolupar activitats d'R+D que ha rebut finançament en el marc de convocatòries públiques competitives. S'hi inclouen els projectes de recerca d'àmbit català, espanyol i internacional obtinguts pels investigadors de la URV en els darrers cinc anys.

Tram de recerca assolit

Sexennis de recerca que han obtingut els membres del col·lectiu docent i investigador, com a resultat del reconeixement de l'activitat d'R+D duta a terme.

Tram de recerca viu

Sexennis de recerca que han obtingut els membres del col·lectiu docent i investigador en un dels darrers sis anys i que corresponen a l'activitat duta a terme en el període anterior.

Direcció/codirecció de tesis

Professorat que assumeix les tasques de direcció/codirecció de les tesis doctorals defensades i aprovades a la URV durant els cinc darrers cursos.

Òrgans de govern

D'acord amb l'Estatut de la URV, s'han identificat com a òrgans de govern els següents:

- El rector o rectora, com a òrgan unipersonal d'àmbit general.
- El Consell Social, com a òrgan de participació de la societat en la Universitat.
- El Claustre, com a màxim òrgan de representació de la comunitat universitària.
- El Consell de Govern i el Consell de Direcció, com a òrgans col·legiats d'àmbit general.
- Els equips deganals dels centres i directors i secretaries de departament, com a òrgans unipersonals d'àmbit particular

Personal d'administració i serveis

Col·lectiu que du a terme funcions de gestió i administració, i també les tasques de suport, assistència i assessorament respecte a la gestió administrativa i tècnica i els processos necessaris per complir els objectius de la Universitat. Està constituït per personal funcionari i per personal en règim de contracte laboral.

Estudiants matriculats

Nombre d'estudiants que han formalitzat la matrícula en un estudi oficial de grau, màster o doctorat i que hi han estat admesos.

Estudiants titulats

Nombre d'estudiants que han superat satisfactòriament el total de crèdits definits en el pla d'estudis d'un estudi oficial de grau, màster o han defensat i aprovat la tesi doctoral en el cas d'estudis de doctorat.

Taxa d'abandonament a primer curs

Proporció d'estudiants de nou ingrés en la titulació sobre els estudiants de la mateixa cohort que no s'hi matriculen al cap d'un any. Inclou els estudiants que no han superat el règim de permanència a primer curs. En aquesta taxa, els canvis d'estudi dins el mateix programa formatiu de grau no es considera com abandonament.

Taxa de rendiment

Proporció de crèdits ordinaris aprovats respecte a crèdits ordinaris matriculats, expressada en tant per cent.

Dones i homes a la URV

- Des del 2018 hi ha disponible un nou espai a la URV en xifres per fer el seguiment dels indicadors del nou pla d'igualtat.
- **Públic** per a tots els usuaris de la URV en xifres.

<http://intranet.urv.cat>

LA URV EN XIFRES

- Presentació
- Estadístiques d'ús
- Auditoria
- Nou** ➤ Igualtat
- TEMP-Proves dashboards
- Formació
- Recursos humans
- Recerca
- Avaluació PDI
- Contracte programa
- Coordinació de màsters
- Enquestes PDI





UNIVERSITAT
ROVIRA i VIRGILI